

9771338915007

Noviny s osemdesiatročnou tradíciou

tempo

4

Školy neotvoria,
škôlkarov spoja

6

Pohľad na mesto
ponúka nová webkamera

12

Marek Švec podpísal
prvý profesionálny kontrakt

CENA 0,60 €

www.novinytempo.sk

11. január 2021 / ročník LXXXII

číslo 1

V NEMOCNICI ZAČALI S OČKOVANÍM

Vakcíny proti novému koronavírusu dorazili aj do Partizánskeho. V Nemocnici Svet zdravia začali s očkovaním zdravotníkov a zamestnancov, neskôr by však mala prísť na rad i široká verejnosť. Počas dvoch dní podali vakcínou viac ako 350 ľudom, ktorí sa musia o tri týždne vrátiť na preočkovanie. Aktuálna situácia je v nemocnici vážna, kapacity pre pacientov s ochorením COVID-19 sa čoraz viac napĺňajú. Viac o stave v nemocnici sa dočítate na strane 2.

(kj), foto: mm

**VY OBJEDNÁTE
MY DOVEZIEME AŽ K VÁM**

ekodiel®
tvár betónu

100 %
Slovenský produkt

Zákaznícka linka

0908 24 97 97

beton@ekodiel.sk

Zákaznícka linka

0902 62 34 74

info@ekodiel.sk

Zákaznícka linka

0902 62 34 84

odbyt@ekodiel.sk

Čo so živým vianočným stromčekom?

Po sviatkoch nadiel čas dať zbohom aj živému vianočnému stromčeku, ktorý skrásľoval naše domácnosti. Zber takýchto stromov sa na území mesta Partizánske uskutoční počas dvoch po sebe idúcich pondelkov, a to v dňoch **11. a 18. januára** o 7.00 h. Živé stromčeky musia byť zbavené vianočných ozdob. Občania z bytových domov ich môžu ukladať na miesta zberných nádob na zmesový odpad. Obyvateľia z rodinných domov môžu vianočné stromčeky priniesť do zbernych centier, ktoré sa nachádzajú v mestských častiach Centrum-Baťovany a Štrkovec na uliciach Riečna (pri plynároch) a Rooseweltova, v Šimonovanech za cintorínom, v Malých Bieliciach na ulici Pod baštou, vo Veľkých Bieliciach na Agátovej ulici (križovatka s ulicou Lipovou) a v Návojovciach pod cintorínom. Mestský úrad zároveň žiada občanov, aby rešpektovali dátumy zberu, nakoľko po tomto termíne je nutné odniesť vianočný stromček priamo do Zberného dvora na Šípku.

AKO
nám bude

V tomto týždni sa už očakáva počasie zodpovedajúce danému ročnému obdobia. Spočiatku bude menej oblačnosti, postupne jej ale pribudne a vyskytnúť sa môžu aj občasné zrážky, zväčša snehové, ale prechodne aj vo forme dažďa.

-2/-3 °C

-1/-9 °C

Do partizánskej nemocnice zabezpečili 360 vakcín

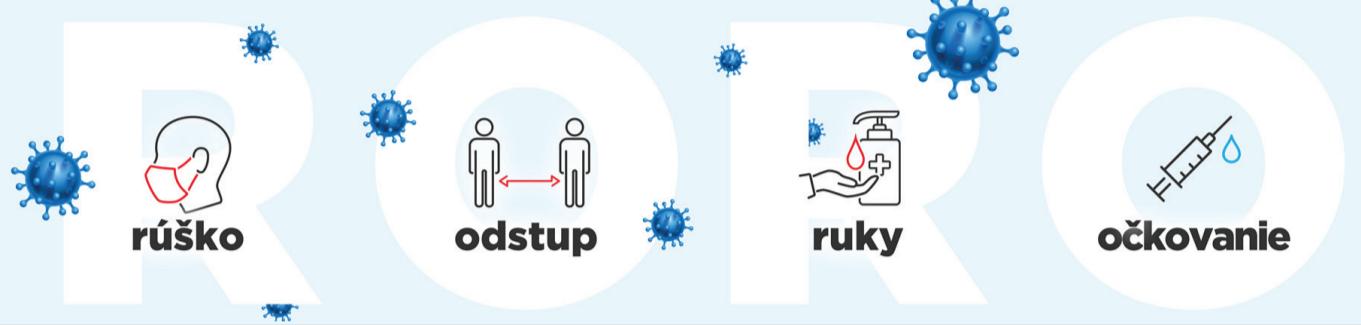
Sieť nemocník Svet zdravia v spolupráci s ministerstvom zdravotníctva sa v týchto dňoch zapojila do národného očkovacieho plánu v boji proti ochoreniu COVID-19. Dočkali sa aj nemocnice v Partizánskom či v Topoľčanoch.

Nemocnice museli pripraviť vakcinačné ambulancie a tímy, ktorých hlavnou úlohou je v priebehu pár dní maximálne využiť dodané vakciny a zaočkovať prihlásených zamestnancov. V štrnástich nemocniciach siete to spolu predstavuje v prvej etape vyše 2 800 ľudí. Ako nás informoval hovorca siete polikliník a nemocníc Svet zdravia Tomáš Kráľ, v prvej vlnе očkovania sa v topoľčianskej nemocnici zaočkalo 200 osôb. V partizánskej ich bolo oveľa viac. „V Nemocnici Svet zdravia v Partizánskom by malo ísť o 360 zdravotníkov,“ konkrétizoval hovorca. Ako upresnila námestníčka Nemocnice v Partizánskom Ol'ga Kečešová, očkovanie prebehlo vo štvrtok 7. a v piatok 8. januára. Zúčastnili sa ho nielen zamestnanci, ale napríklad aj pracovní-

ci laboratória, dialýzy, dopravnej služby či lekári z mesta. „Ludia prichádzali priebežne, po očkovaní boli sledovaní 15 – 20 minút v prípade, že by sa u nich objavili nežiadúce vedľajšie účinky. Podobne ako pri iných liekoch, najčastejšie môže ísť o pocity bolesti, začervenanie v okolí vpichu vakciny či zvýšená únaava a bolest hlavy,“ ozrejmila Olga Kečešová. Išlo o prvé očkovanie, aby vakcina fungovala, je potrebné druhé preočkovanie, ktoré prebehne o tri týždne. Ako námestníčka pokračovala, je pravdepodobné, že sa v priestoroch

nemocnice vytvorí tzv. vakcinačné centrum, v ktorom uskutočnia aj očkovanie verejnosti. „Zavedenie vakcín do bežného používania predstavuje prelomový miľník v boji s ochorením COVID-19. Vďaka nej môžeme zásadne posunúť úroveň bezpečnosti pre našich zdravotníkov a pacientov. Navyše prichádza práve v období, kedy kritická akcieschopnosť nemocníc nie je podmienená počtom voľných lôžok, ale zdravým personálom. Som rád, že rovnako to vnímajú aj kolegovia z prvej línie. Dôkazom je ich vysoký záujem o očkovanie.“

Napriek dobrovoľnosti či už prekonanemu ochoreniu ide dnes o nadpolovičnú väčšinu zamestnancov,“ zdôraznil Vladimír Dvorový, generálny riaditeľ siete ProCare a Svet zdravia. V Nemocnici v Partizánskom aj ďalej pokračuje testovanie PCR testami v pondelok, stredu a v piatok od 7.00 do 10.00 h. Antigénové testovanie je k dispozícii každý pracovný deň od 7.00 do 15.00 h. Ako však upresnila Ol'ga Kečešová, je pravdepodobné, že aj na tento typ testovania sa bude čoskoro nutné objednať vopred. Katarína Jankeje

Rúško, odstup, ruky. To sú nadálej tradičné „zbrane“ v boji proti neviditeľnému nepriateľovi. V týchto dňoch sme dostali nový nástroj proti pandémii, a tým je očkovanie.

Zdroj: FB Ministerstvo vnútra SR

Poskytujú len neodkladnú zdravotnú starostlivosť

Počet hospitalizovaných pacientov s ochorením COVID-19 alebo s podezrením naň v nemocniciach každý deň stúpa. V závere roka 2020 sa blížil k trom tisíciam, vo štvrtok 7. januára prekonal hranicu 3 100.

Ministerstvo zdravotníctva preto ešte 30. decembra faktúlnym, univerzitným a všeobecným okresným nemocnicam, ktoré sú v zozname subjektov hospodárskej mobilizácie, nariadilo poskytovať pacientom len neodkladnú zdravotnú starostlivosť. „Štandardné realizovanie plánovaných záklakov v nemocniciach bude v bežnom režime pokračovať len pri onkologickej pacientoch alebo tých, ktorí sa v nemocniciach poskytuje dialyzačná alebo biologická liečba. Tá pri týchto diagnózach pokračuje v štandardnom režime,“ vysvetlil

počas tlačovej konferencie minister zdravotníctva SR Marek Krajčí. Príkaz na poskytovanie len neodkladnej zdravotnej starostlivosti so spomínanými výnimkami bude platíť do 31. januára.

Sú na hranici možnosti

Nariadenie rezortu zdravotníctva platí teda aj pre Nemocnice Svet zdravia v Partizánskom a v Topoľčanoch. „Aktuálne (štvrtek 7. januára, pozn. red.) je v partizánskej nemocnici hospitalizovaných až 43 pacientov s ochorením COVID-19, pri-

čom kapacita lôžok je 51,“ uviedol hovorca siete polikliník a nemocníc Svet zdravia Tomáš Kráľ. Pre porovnanie, 22. decembra bolo obsadených 21 lôžok, 4. januára ich bolo už 41. Podobne zlá situácia je aj v susednom meste. „V topoľčianskej nemocnici je vyčlenených 58 lôžok a aktuálne je obsadených 33 z nich. Aj keď sú už zdravotníci vyčerpaní, ich aktuálny počet v karanténe, naštastie, nie je vysoký a situácia je v oboch nemocniciach stabilizovaná,“ uviedol hovorca Tomáš Kráľ. Len neodkladnú zdravotnú starostlivosť začala poskytovať aj Nemocnica Agel v Bánovciach nad Bebravou. Ako

Katarína Jankeje,
zdroj: TS Nemocnica
Bánovce nad Bebravou, MZ SR

Otvorené sú iba podatelne

Pandémia nabera na sile. Inštitúcie reagujú na zhoršenú epidemiologickú situáciu a snažia sa minimalizovať kontakt s verejnosťou.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom mení úradné hodiny v termíne do 24. januára. V uvedenom období sa od pondelka do piatka zavádzajú nestránkový deň. Služba na recepcii, resp. podateľni bude fungovať nasledovne – v pondelok, utorok a piatok od 8.00 do 11.00 h, v stredu od 13.00 do 16.00 h. Vo štvrtok je nestránkový deň. Na recepcii bude zabezpečené podpisovanie dohôd (dodatkov) k prebiehajúcim projektom. Úrad práce žiada svojich klientov, aby, pokiaľ je to možné, využili inú ako osobnú formu komunikácie, teda mailovú alebo telefonickú. Okresný úrad v Partizánskom bude fungovať v nezmenenom režime. To znamená, že prístupná verejnosť bude iba podateľňa, a to v pracovných dňoch od 8.00 do 12.00 h.

Ministerstvo vnútra SR zverejnilo štatistiku, z ktorej vyplýva, že počas pandémie občania viac využívajú online služby úradov. Návštevnosť klientskych centier počas obmedzení súvisiacich s ochorením COVID-19 klesla približne o 9 percent. Kontaktné pracoviská ministerstva tak navštívilo v roku 2020 o 140-tisíc osôb menej ako predviani. V snahe znížiť mobilitu a koncentráciu osôb štátne správa dočasne pozastavila niektoré úradné výkony. Skrátila tiež úradné hodiny.

Stúpol počet elektronických podaní. Počas prvej vlny pandémie, v marci 2020, ministerstvo po prvý raz zaznamenalo v priebehu jedného mesiaca viac ako milión autentifikácií, teda prihlásení pomocou elektronického občianskeho preukazu. V novembri sa pomocou eID karty prihlásilo 1 157 730 používateľov. Citeľný príklon o online bol tiež zaznamenaný pri žiadostiach o certifikáty cez elektronický podpis. V roku 2020 bolo až 57 percent žiadostí o vydanie certifikátov na eID kartu vybavených online. Elektronický občiansky preukaz s kvalifikovaným elektronickým podpisom začali využívať aj tí, ktorí predtým uprednostňovali osobnú návštavu pracoviska. Vzhľadom na pandemickú situáciu boli prijaté novely viacerých zákonov, ktoré predĺžili platnosť dokladov, povolení, osvedčenia či lehot, a to až o 4 mesiace od skončenia mimoriadnej situácie, ktorá na Slovensku stále pretrváva. Polícia v porovnaní s predminulým rokom vydala o 40 percent menej občianskych preukazov a o 25 percent menej vojenských preukazov. Keďže koronavírus výrazne obmedzil cestovanie, počet žiadostí o cestovné pasy klesol až o 60 percent.

(kch), zdroj: ÚPSVaR Partizánske, FB Ministerstvo vnútra SR

Župa apeluje na všetkých obyvateľov Trenčianskeho kraja, aby boli zodpovední a dodržiavalí všetky aktuálne platné opatrenia, vrátane zákazu vychádzania, nosenia rúš-

ka, dezinfekcie rúk, dodržiavania rozostupov a pravidelného vetrania v uzavretých priestoroch. Kapacity našich nemocníc sú obmedzené.

Majú nárok na daňové úľavy

Zdravotne ťažko postihnutým občanom, a tiež seniorom, ktorí majú nad 70 rokov, vzniká nárok na zníženie dane z nehnuteľnosti.

Podľa VZN mesta Partizánske č. 3/2018 o miestnych daniach si zníženie dane na domy a byty na trvalé bývanie vo výške 50 % môžu uplatniť obyvatelia, ktorí sú držiteľmi preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom a rovnako daňovníci, ktorí pred alebo v roku 2020 dovršili vek 70 rokov. Na úľavu z dane za garáže vo výške 50 % majú nárok držiteľia preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom. Občania s ťažkým zdravotným postihnutím si zníženie dane uplatnia v príznani k dani z nehnuteľností alebo v čiastkovom priznaní najneskôr do 31. januára tohto roka. Ľudia nad 70 rokov nie sú povinní uplatniť si tento nárok – daňovú úľavu im automaticky prizná správca dane (mesto).

Tlačivá k daňovému priznaniu sú dostupné na webovej stránke mesta www.partizanske.sk, prípadne kontaktujte tel. č. 038/53 63 046.

Koncert sa RUŠÍ

Mestská umelecká agentúra v Partizánskom oznamuje, že plánovaný novoročný koncert Filmovej hudby, ktorý sa mal konať v stredu 13. januára, sa pre sprísnené epidemiologické opatrenia neuskutoční.

Nový útulok pre zvieratá čaká kolaudácia

Na okraji Bánoviec nad Bebravou vzniká nový areál pre odchytene túlavé alebo nechcené psy a mačky.

Vybudovaniu karanténnej stanice predchádzal pomerne zložitý proces výberu optimálnej lokality. „Zvažovali sa dostupné pozemky a ich vlastníctvo, možnosti napojenia na sieť alebo potreba ich dobudovania, príjazdové ko-

munikácie, a v neposlednom rade lokalita, ktorá nie je v bezprostrednej blízkosti obytnej zóny. Nová stanica sa nachádza pri priemyselnom parku Horné Naštice,“ uvádza sa v tlačovej správe mesta. Ako informovala radnica, v súčasnosti sú dokončené všetky stavebné práce. Areál s celkovou výmerou 50 x 15 metrov disponuje dvomi unimobunkami, ktoré budú slúžiť ako ošetrovňa, zázemie pre personál a sklad krmiva a potrieb. Stanica je napojená na elektrickú energiu, vybudovala sa studňa na vodu a žumpa, príjazdová komunikácia a oplotenie areálu. Popri administratívnej časti sa nachádza 12 kusov koterov, zvyšok areálu je určený na voľný pohyb psov. Vo výbehu sa plánujú ešte terénné úpravy a výsadbá zelene, priorítou je však aktuálne dokončiť administrativné procesy, ktoré sú potrebné pre úspešnú kolaudáciu, vrátane schválenia hygienických a veterinárnych požiadaviek, aby sa karanténna stanica mohla uviesť do prevádzky. „Prianím pracovníkov mesta i dobrovoľníkov zo zainteresovaných občianskych združení je, aby boli koterce využívané čo najmenej, teda, aby každé zvierat nášlo predovšetkým bezpečný domov s dlhočasou starostlivosťou,“ dodala radnica.

Text a foto: TS Bánovce nad Bebravou

Dodatočné dotácie pôjdu pre cirkevnú a súkromnú školu

Mestské zastupiteľstvo v Partizánskom na svojom decembrovom online rokovane prijalo aj šiestu zmenu rozpočtu mesta pre rok 2020 vrátane dodatku. Medzi najvýznamnejšie položky, ktoré súvisia s touto zmenou, patrí poskytnutie dotácií.

Prvá sa týka poskytnutia dodatočnej dotácie pre tri školské subjekty. Koinonia Ján Krstiteľ, Oáza Sklené, ako zriaďovateľ cirkevnej základnej školy a cirkevnej materskej školy, sa obrátila na samosprávu so žiadosťou o dotáciu na mzdy o odvody pre školský klub detí, ktorý je súčasťou CZŠ Jána Krstiteľa, a Cirkevnú materskú školu Jána Krstiteľa. Žiadosť o dorovnanie dotácie na prevádzku a mzdy Súkromnej základnej umeleckej školy vo Veľkých Bieliciach podala aj Umelecké združenie Ateliér. „Tieto subjekty požiadali o dodatočnú dotáciu z toho dôvodu, že vývoj podielových daní v roku 2020 bol negatívny, v dôsledku čoho mesto upravilo koeficient a obdivava zriaďovatelia hľásili, že im toto zníženie výrazne ovplyvňuje hospodárenie a potrebujú dosiahnacovať náklady na mzdy a prevádzku,“ vysvetlila prednosta MsÚ v Partizánskom Dáša Jakubíková. „Na základe žiadostí mestské zastupiteľstvo rozhodlo, že ich požiadavkám bude vyhovenie. Celková suma vo výške viac ako 14-tisíc eur, ktorú dostali, je určená ako dodatočná dotácia z rozpočtu mesta,“ uvedla prednosta. Pre školský klub detí ako súčasť cirkevnej základnej školy bol schválený finančný príspevok vo výške 3 600 eur, pre cirkevnú materskú školu vo výške 8 400 eur a súkromnú základnú umeleckú školu 2 573 eur.

Ďalšia položka v zmene rozpočtu predstavuje dotáciu pre zariadenie sociálnych služieb Domov n. o., kde v dôsledku pandémie a nemožnosti prijímať nových klientov došlo v roku 2020 k výpadku

Do rozpočtu na rok 2021 bola zaradená aj rekonštrukcia mostného objektu cez rieku Nitru

vlastných príjmov. „Na správnej rade bolo avizované, že výsledkom hospodárenia za rok 2020 bude strata v sume asi 16-tisíc eur. Keďže mesto má v zariadení umiestnených viacerých svojich občanov s trvalým pobytom, ktorí ale, bohužiaľ, nie sú v situácii takej, že by boli schopní platiť svoje plné úhrady, vzniká týmto klientom dlh a mesto je povinné prispieť na úhradu nákladov za takýchto občanov,“ ozrejmila prednosta s tým, že táto dotácia bola schválená vo výške 12 500 eur.

Schválili nový rozpočet

V rámci decembrového rokovania odúhlasili mestskí poslanci aj návrh rozpočtu na rok 2021-2023. V roku 2021 bude Partizánske hospodáriť s rozpočtom viac ako 20 miliónov eur. Samospráva v niom počíta s čerpaním prostriedkov z rezervného fondu vo výške približne 634 755 eur na realizáciu investičných akcií, ako sú napríklad rekonštrukcia lávky cez rieku Nitru medzi

Štrkovcom a Šípkom, parkové a sadové úpravy po asanácii výškovej budovy, prístavba garáže a rekonštrukcia hasičskej zbrojnice DHZO, budovanie spevnených plôch či modernizácia detských ihrísk. Mesto má v pláne prijať nový investičný úver, ktorého výška predstavuje 1 066 000 eur, pričom viac ako milión eur pôjde na rekonštrukciu chodníkov a komunikácií na Námestí SNP. Z vlastných zdrojov bude 100-tisíc eur investovaných do renovácie a modernizácie verejného osvetlenia. Vyčlenených bude aj približne 400-tisíc eur do lokálnych investičných rozpočtov pre všetky mestské časti. Rovnako budú poskytnuté príspevky pre fyzické a právnické osoby z limitu primátora, MsR a MsZ, ktoré poputujú do športu, kultúry, vzdelávania a sociálnej oblasti. Do rozpočtu sú opäť zahrnuté i finančné zdroje na fond podpory tematického vzdelávania pre základne a stredné školy a 10-tisíc eur bude vyčlenených v rámci Komunitného participatívneho rozpočtu. Návrh rozpočtu mesta pre rok 2021 je vyrovnaný.

Text a foto: Sandra Čaprnková

Technické služby mesta s novým konateľom

Mestská organizácia – Technické služby mesta Partizánske – má od 1. januára 2021 nové vedenie. Konateľom spoločnosti s ručením obmedzeným sa stal Tibor Kúdela, ktorý pôsobil ako námestník. Na poste štatutára nahradil Jozefa Jarošinca, ktorý k 31. decembru minulého roka odišiel na vlastnú žiadosť. Vo vedení spoločnosti pôsobil od roku 2007.

Primátor Jozef Božík informoval Mestskú radu v Partizánskom o žiadosti Jozefa Jarošinca ukončiť funkciu konateľa začiatkom decembra. Na jeho odvolanie z tohto postu bol však potrebný súhlas valného zhromaždenia spoločnosti, reprezentovaného samotným primátorom mesta. Ešte skôr, než primátor pristúpil k tomuto kroku, potreboval odobrenie mestskými poslancami. Zmenu vo vedení spoločnosti odstúplilo zastupiteľstvo ešte na decembrovej schôdzi. Zároveň odobrili valnému zhromaždeniu vymenovanie nového konateľa.

Tibor Kúdela bol na tento post vymenovaný na dobu určitú, a to do 30. apríla 2023, kedy sa končí volebné obdobie súčasnej samosprávy. (mš)

Dlhoročnému konateľovi a riaditeľovi Technických služieb mesta a zároveň nášmu kolegovi z mestskej organizácie Jozefovi Jarošincovi dákujeme za ústretovú a korektnú spoluprácu. Želáme mu veľa zdravia, oddychu a veselých chvíľ v kruhu najbližších, najmä milovaných vnúčat.

kolektív redakcie Tempo a Mestskej televízie Partizánske

V Partizánskom chcú vybudovať centrum vzdelávania

V priestoroch Strednej odbornej školy Jána Antonína Baťu v Partizánskom vznikne Centrum odborného vzdelávania a prípravy. O jeho realizácii sa postará Trenčiansky samosprávny kraj (TSK), ktorý má danú školu v zriaďovateľskej pôsobnosti.

Župa v závere minulého roka vyhlásila verejnú súťaž na dodávateľa stavebných prác, pričom podľa odhadov do nich plánuje investovať viac ako 340-tisíc eur bez DPH. Celkové náklady v súvislosti s vybudovaním špecializovaných priestorov dosiahnu výšku takmer jeden milión eur, z väčšej časti budú hradené z nezávazného finančného príspevku v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu. Ako uvádzá TSK v zverejnenom oznamení, projekt ráta so stavebnými prácami až v troch objektoch strednej školy. „Rekonštruovaná bude budova praktického vyučovania na ulici Sokolskej v Partizánskom. Objekt je dvojpodlažný, modernizácia si vyžiada výmenu okien, vstupných exteriérových dverí a odstránenie sklobetónových výplní v priestoroch schodišľa. Súčasťou bude aj rekonštrukcia hygienických zariadení pre žiakov na oboch podlažiach. Pre zabezpečenie bezbariéroveho vstupu do budovy bude

Kraj v minulom roku zriadil v škole nové špeciálne učebne

vybudovaná šikmá nábehová plocha so zábradlím,“ uvádza TSK v súťažných podkladoch. Rozsiahle práce sa očakávajú aj v budove školy na Námestí SNP 14. V priestoroch bývalej dielne obuvníckej výroby vznikne autodiagnostické centrum, teda moderná odborná dielňa pre odbor automechanik - elektrikár, učebňa pre CNC programovanie, okrem toho aj CNC pracovisko, príručný sklad a miestnosť pre príjem vozidiel. Ako informovala župa v oznamení, súčasťou stavebných úprav

bude aj vybudovanie nových hygienických zariadení pre žiakov vrátane bezbariérovej toalety, úprava jestvujúcej najazdovej rampy a interiérovej rampy pre bezbariérový prístup. Projekt ráta so zriadením tzv. elektrotechnického laboratória v budove školy na Námestí SNP 5. „Laboratórium situované na 3. podlaží bude vybavené výukovými elektrotechnickými panelmi, lavicami a digitálnymi meracími prístrojmi. Súčasťou rekonštrukcie miestnosti bude inštalácia elektrických rozvo-

dov, výmena umývadla a vybudovanie nového vchodu,“ píše sa v podkladoch zverejnených vo vestníku verejného obstarávania. Vďaka projektu budú žiaci pracovať s takými modernými strojmi a prístrojmi, aké sú reálne vo firmách. „Snažili sme navrhnuť také zariadenia, ktoré používajú väčšina moderných firem, dokonca sme začlenili do výučby jazykov odbornú terminológiu, nakoľko všetky tieto stroje a zariadenia sú využívané v zahraničí a ovládaci jazyk je budú angličtina alebo nemčina. Taktiež sme mali záujem zaobstaráť stroje s takými programovacími jazykmi, ktoré sú univerzálne a absolventi nebudú mať problém s prechodom na iný programovací jazyk, ktorý daná firma môže používať. Výučba tak bude zaujímavá, ale bude vyžadovať aj rozšírenie vedomostí žiakov i učiteľov, avšak stúpne samotná uplatniteľnosť študentov v praxi,“ povedala nám riaditeľka SOŠ J. A. Baťu v Partizánskom Katarína Hartmannová.

Katarína Jankeje, foto: TSK (210009)

Školy neotvoria, škôlkarov spoja

Vláda SR prijala rozhodnutie zaviesť lockdown, v rámci ktorého obmedzila mobilitu s cieľom zamedziť tak ďalšiemu šíreniu nákazy COVID-19. Napriek obmedzeniu chodu škôl, niektoré z nich musia byť otvorené pre pracovníkov v klúčových oblastiach.

Od 4. januára materské školy pokračujú v aktuálnom režime, v ktorom sú budú už vytvorené alebo fungujú pre kritickú infraštruktúru či rodičov, ktorým vyplýva z povahy práce, že ju nemôžu vykonávať z domu. „Vo všetkých materských školách, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Partizánske, sme zaznamenali záujem rodičov o umiestnenie detí v termíne od pondelka 11. januára. Samozrejme, ich počet bol veľmi nízky, celkovo rodičia nahlásili 98 detí. Rozhodli sme sa preto dočasne vytvoriť tzv. združenú materskú školu, ktorou bude Mater-

ská škola na ulici Malá okružná, kde vytvoríme šesť tried,“ informoval nás zástupca primátora Vladimír Karásek. Ako spresnil, aby deti takúto zmenu zvládli, do spoločných priestorov prídu aj učiteľky z ostatných materských škôl.

Školy od pondelka dištančne

Od 11. januára budú všetky základné a stredné školy pokračovať dištančným spôsobom výučby. „Zriaďovateľom odporúčame otvoriť školské kluby detí najmä pre deti zdravotníkov, ako aj pre deti rodičov z kritickej infraštruktúry či pre deti rodičov, ktorí nemôžu pracovať z domu. Od 11. do 18. januára bude vyplácaná pandemická OČR. Zriaďovateľom zároveň odporúčame pretestovať všetkých zamestnancov, pričom náklady im budú preplatene,“ spresnil minister školstva Branislav Gröhling. Školský klub sa od pondelka 11. januára otvára aj v Partizánskom v priestoroch Centra voľného času, kde by malo prísť šesť žiakov základných škôl. „V priestoroch klubu bude prebiehať dištančná výučba,

k dispozícii budú pre tieto deti počítače,“ povedal zástupca primátora. Situácia by mohla podľa plánu od 18. januára vyzeráť nasledovne: otvorené budú materské školy, obnoví sa aj vyučovací proces pre prvý stupeň základných škôl a špeciálne školy. Rezort školstva odporúča pretestovať rodičov aj zamestnancov. Rodičia nadálej môžu v tomto čase ospravedlniť dieťa na päť vyučovacích dní po sebe. V prípade potreby tak môže žiak zostať doma až do konca lockdownu. Druhý stupeň základných škôl a stredné školy pokračujú vo vzdelenávani dištančne. Otvorí sa môžu aj končiacie ročníky stredných škôl, a to za predpokladu pretestovania žiakov a zamestnancov školy v závislosti na príslušnej vyhláške ÚVZ SR.

Čo bude po skončení lockdownu?

Po ukončení lockdownu od 25. januára budú otvorené materské školy v štandardnom režime, ako aj prvý stupeň základných škôl. Rezort školstva odporúča pre materské školy a prvý stupeň základnej školy pretestovanie zamestnancov a rodičov. „Druhý stupeň základnej školy by mal prejsť na prezenčnú formu vzdelenávania, pričom ÚVZ SR vyhláškou určí pretestovanie žiakov druhého stupňa základnej školy a zamestnancov,“ uvádzá rezort školstva v tlačovej správe. Otvorené budú aj stredné školy, taktiež za podmienok pretestovania študentov a zamestnancov školy podľa vyhlášky ÚVZ SR. Aj z tohto dôvodu sa presunulo plošné pretestovanie z pôvodného termínu 8. – 10. januára na 22. – 24. januára. „Zároveň je potrebné zdôrazniť, že tieto podmienky sú predbežné a závisia od vývoja situácie. Lokálne podmienky navyše môžu zmeniť alebo upraviť RÚVZ,“ upozorňuje ministerstvo.

(kj), zdroj: MŠ SR, foto: mm

V Materskej škole na Malej okružnej vznikol združený priestor pre škôlkarov

Medaila sv. Gorazda v rukách bánovskej učiteľky

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR každoročne vyznamenáva pedagógov morálnymi oceneniami nesúcimi meno svätého Gorazda. Tie sú najvyšším stupňom rezortného vyznamenania.

Medaila od ministra školstva tentoraz putovala aj na Gymnázium Janka Jesenského do Bánoviec nad Bebravou. Pocta za mimoriadne výsledky dosiahnuté vo výchove a vzdelávaní, a tiež za významný podiel na rozvoji školstva Slovenskej republiky, bola v podobe Medaily sv. Gorazda udelená učiteľke župného gymnázia Terézii Dolanovej. Tá pracuje na Gymnáziu Janka Jesenského už viac ako triadsať rokov. „Ide o výsledok a ocenenie práce všetkých pedagógov bánovského gymnázia,“ povedala odmenená pedagička, ktorá sa specializuje na matematiku a fyziku. Podľa vedenia školy učiteľka vychovala množstvo študentov, u ktorých vypestovala kladný vzťah k štúdiu matematiky a fyziky. Je tiež

garantom a spoluorganizátorkou medzinárodnej matematickej súťaže Junior NÁBOJ, ktorá sa koná aj na Gymnáziu Janka Jesenského. Medaila sv. Gorazda nie je prvým ocenením práce Terézie Dolanovej. V roku 2011 jej bolo za obetavú a tvorivú pedagogickú prácu udelené vyznamenanie Vynikajúci pedagóg Trenčianskeho samosprávneho kraja.

TSK, foto: archív Gymnázia J. Jesenského (210009)

S výberom vysokej školy pomôže veľtrh

Ak patríte medzi študentov končiacich ročníkov SOŠ Jána Antonína Baťu či Gymnázia v Partizánskom a lámete si hlavu nad tým, kam si podať prihlášku na vysokú školu, či ktorá škola je pre vás tá pravá, pomoc môžete nájsť na portáli Gaudeamus.

Vzhľadom na aktuálnu pandemickú situáciu sa tento rok Európsky veľtrh pomaturitného a celoživotného vzdelávania Gaudeamus v Prahe uskutoční v online prostredí od 19. januára. Ako náhrada za zrušené akcie budú pripravené online prednáškové dni, chat so zástupcami škôl a mnoho ďalších informačných zdrojov. Veľtrhy Gaudeamus, ktoré sa okrem Prahy každoročne konajú i v Brne, Bratislave a Nitre, navštívili viac ako 60 % študentov maturitných ročníkov, medzi hlavné skupiny návštěvníkov patria študenti 4. a 3. ročníkov stredných škôl, stredoškolskí pedagógovia a výchovní poradcovia. Veľtrh poskytuje komplexné informácie o možnostiach štúdia v SR i v zahraničí absolventom stredných škôl a celému spektru záujemcov o vzdelávanie. Prioritou je tiež dlhodobá spolupráca s pedagógmi, výchovnými poradcami stredných škôl a pracovníkmi úradov práce. Pedagógom a výchovným poradcom je poskytovaný kompletný informačný servis v podobe materiálov o vystavujúcich školách a špecializovaného Informačného systému pre výchovného poradcu. Pre získavanie aktuálnych informácií o ponuke štúdia na prihlásených školách či o novinkách vo vzdelávacích inštitúciach sa všetci záujemcovia môžu zaregistrovať na portáli gaudeamus-sk.sk. Veľtrhy v Bratislave a v Nitre sú naplánované na október a november tohto roka.

(red)

Myšlienka na tento týždeň

Ludia potrebujú povzbudenie. Potrebujú pripomenúť, akí sú úžasní. Potrebujú, aby v nich niekto veril, aby im povedal, že sú statoční, šikovní a schopní uskutočniť všetko, o čom snívajú. Pripomíname si to navzájom.

Stacey Jean Speer

Blahoželáme

Členovia Klubu ABŠ v Partizánskom srdečne blahoželajú svojim priateľkám **Gabrielle Krchovej**, ktorá 4. januára oslavila významné životné jubileum 65 rokov a **Ludmile Matuškovej**, ktorá sa 6. januára dožila krásnych 85. narodenín. Ku gratuláciám sa pripájajú aj členovia redakcie týždenníka Tempo a oslaveneckyniam prajú ešte mnoho krásnych chvíľ prežitých v kraji najbližších.

Meniny oslavujú v pondelok 11. januára **Malvína**, v utorok 12. januára **Ernest, Ernestína, Erna**, v stredu 13. januára **Rastislav, Rastislava**, vo štvrtok 14. januára **Radovan, Radovana**, v piatok 15. januára **Dobroslav, Dobroslava**, v sobotu 16. januára **Kristína** a v nedeľu 17. januára **Nataša, Antal**.

Počasie

EXTRÉMY (od 18. decembra 2020 do 7. januára 2021)

Partizánske: Teplota: 9,0 °C (3.1.) -6,9 °C (27.12.)

Zrážky: 17,5 mm (29.12.)

Slovensko: Teplota: 14,6 °C (Sološnica 23.12.) -14,5 °C (Novoť 27.12.) Zrážky: 62,0 mm (Králiky 29.12.)

Európa: Teplota: 23,6 °C (Xátila, Španielsko 23.12.) -41,1 °C (Utsjoki, Finsko 27.12.) Zrážky: 146,2 mm (Funchal, Portugalsko 4.1.)

Svet: Teplota: 45,6 °C (Carnarvon, Austrália 21.12.) -57,5 °C (Ojmjakon, Rusko 29.12.)

ROK BEZ SNEHU

Minulý rok priniesol opäť viacero rekordných zápisov. Zväčša mali súvislosť s teplom, napriek tomu sme však nemali najlepší rok na rozdiel od množstva krajín vo svete. S teplotným priemerom 10,72 °C bol v Partizánskom celkovo piaty najlepší od roku 1990. Dôvodom bol jednak veľmi studený máj a potom aj leto, ktoré nás uplynulý rok šetrilo od dlhovrájúcich horúčav. Dn í s teplotou nad 30 °C bolo iba 17, zatiaľ čo tri letá predtým sme vždy mali viac ako 35 tropických dn í. Na prvom mieste naďalej ostáva rok 2014, ktorý skončil s priemerom až 11,84 °C. Rok 2020 bol napokon o 0,8 °C teplejší ako je dlhodobý normál v Partizánskom. Zažili sme mimoriadne teplý február a rekordne teplý december. Najteplejším mesiacom bol august s priemerom 21,4 °C. Najchladnejším naopak január, ktorý skončil s priemerom -0,7 °C. Najvyššia teplota v roku pripadla na 7. august, kedy sa otepilo na 33,1 °C. Najchladnejšie bolo 21. januára pri teplotnom minime -8,6 °C. Prvýkrát od roku 1990 sa stalo, že teplota neklesla ani raz pod -10 °C. V minulom roku sme museli najdlhšie čakať na prvý deň s mrazom, ktorý sa objavil až 6. novembra. Rekord padol aj pokial ide o ľadové dni (dny s celodeným mrazom). V priebehu sa prvý takýto deň nastával užcej zimy vyskytuje okolo 8. decembra, ale v roku 2020 sme ho nemali ešte ani 7. januára. Starý rekord držala zima 2015/2016, kedy prvýkrát celodenne mrzlo 1. januára. Pokial ide o zrážky, tak aj tu sa nám podarilo prekonáť zopár rekordov. V roku 2020 spadol v Partizánskom 784,7 mm zrážok, čo je zhruba o 160 mm viac ako dlhodobý priemer. Bol to druhý najvyšší úhrn od roku 1990. Viac zrážok priniesol len legendárny daždivý rok 2010, kedy spadol až 984 mm vlahy. Najdaždivejším mesiacom sa stal suverénne október so zrážkovým úhrnom až 190 mm. Bol to rekordne daždivý a celkovo druhý najdaždivejší mesiac v našom meste za posledných 20 rokov. Najviac nám naprásalo v júni 1999, kedy sa úhrn zastavil až na čísle 204 mm. Najsuchším mesiacom sa stal január, v ktorom spadol iba 11 mm zrážok. Celá minuloročná jeseň skončila tiež ako rekordne vlhká a výsledkom boli viac ako 10-ročné povodňové stavby na rieke Nitre a Nitrici. Okrem toho bola aj mimoriadne zamračená a hmlistá. Babie leto sa ukázalo iba v krátkych názvach. Najväčším extrémom v roku 2020 však bolo to, že sme ani jeden jediný deň nemali snehovú pokrývku. Sneh sičíce občas padal, ale na viac ako snehový poprások to nestalo. Na strednom Ponitri sme rok bez snehu zažili vôbec prvýkrát od roku 1960!!!

Miloš Úradníček, amatérsky meteorológ

Ako jazdiť v zime bez rizika?

V zimnom období dopravná polícia každoročne zaznamenáva nárast počtu dopravných nehôd zavinených vodičmi motorových vozidiel.

Na základe neustále sa zhoršujúcej epidemickej situácie na Slovensku vykonáva polícia od stredy 6. januára zvýšený výkon služby, a to na celom území. Účelom je kontrola dodržiavania obmedzení slobody pohybu a pobytu a zákazu vyhádzania.

V teréne sú príslušníci dopravnej, poriadkovej a železničnej polície, ktorí vykonávajú intenzívne náhodné kontroly predovšetkým na hlavných cestných tahoch, ako

sú dialnice, cesty pre motorové vozidlá, cesty I. a II. triedy, na hraniciach medzi dvoma okresmi s územnou pôsobnosťou, s dôrazom na zachovanie plynulosť cestnej premávky (bez vytvárania kolón). Väčší počet policajtov sa pochybuje aj na mestach so zvýšenou koncentráciou osôb, napríklad potraviny, drogérie, zásielkovne, odberné miesta, na železničných staniciach a vo vlakoch. Policia zároveň vyzýva občanov, aby dodržiaval aktuálne protipandemicke opatrenia a zostali doma. Ak je nevyhnutné odchádzať z domu, napríklad do zamestnania, treba si zabezpečiť potvrdenie od zamestnávateľa alebo iný

hodnotnosť od vozidla jazdiaceho pred vami. V okamihu, keď sa približujete k zákrute, spomalte. Akékoľvek pohyb s volantom musia byť plynulé, aby pneumatiky zostali v kontakte s vozovkou a reagovali na pohyb volantu. Zákruty prechádzajte nízkou a plynulou rýchlosťou a neustále sledujte situáciu okolo seba. „Majte stále na pamäti svoje limity a limity ostatných vodičov,“ doplnili muži zákona.

Zdroj a ilustračné foto:
KR PZ Trenčín

Polícia prijala prísnejsie opatrenia

Na základe neustále sa zhoršujúcej epidemickej situácie na Slovensku vykonáva polícia od stredy 6. januára zvýšený výkon služby, a to na celom území. Účelom je kontrola dodržiavania obmedzení slobody pohybu a pobytu a zákazu vyhádzania.

hu hodnoverný dokument, ktorým viete preukázať nutnosť svojej cesty. Aj nadáľ budú muži zákona kontrolovať dodržiavanie ďalších opatrení a vydaných vyhlášok hlavného hygienika, teda povinnosť nosenia rúšok v interiéri a v exteriéri, dodržiavanie karanténnych opatrení a obmedzené fungovanie prevádzok. V prípade zistenia porušení bude každý prípad polícia riešiť individuálne. Sankcie zostávajú vo výške ako dosposiaľ, v blokovom konaní do výšky 1 000 eur a v správnom konaní do výšky 1 659 eur.

Zdroj: FB Ministerstvo vnútra SR

V decembri pomáhali viac ako 250-krát

V priebehu decembra minulého roka uskutočnili príslušníci Hasičského a záchranného zboru v Trenčianskom kraji celkom 262 výjazdov.

Najviac absolvovali 83 technických zásahov, nasledovalo 61 asistencii pri dopravných nehodách, 58 výjazdov k požiarom a 38-krát pomáhali pri ekologických zásahoch. Okrem toho hasiči v priebe-

hu uplynulého mesiaca vykonali 20 požiarovo-previerkových evičení a dva výjazdy k udalostiam, pri ktorých napokon zasahovať nemuseli. „Priame škody v dôsledku udalostí za decembra boli vyčíslené na viac ako 134-tisíc eur. Uchránené hodnoty v dôsledku zásahovej činnosti príslušníkov Hasičského a záchranného zboru v Trenčianskom kraji predstavovali v sledovanom období hodnotu viac ako 709-tisíc eur,“ objasnil Marián Petrík z KR HaZZ v Trenčíne.

Zdroj: KR HaZZ Trenčín

ZÁPISNÍK MESTSKÉJ POLÍCIE V PARTIZÁNSKOM

■ Dňa 17. decembra v popoludňajších hodinách bola mestská polícia privolaná na Veľkú okružnú, kde sa nachádzal ležiaci muž vo vážnom zdravotnom stave a osoba, ktorá sa mu pokúšala pomôcť. Mestskí policajti následne pokračovali v masáži srdca pomocou zariadenia AED až do príchodu rýchnej zdravotníckej pomoci. V tomto pripade sa 78-ročného muža nepodarilo oživiť ani zdravotníkom, lekár skonštoval na mieste smrti.

■ O 21.54 h 18. decembra prijala MsP telefonické oznámenie o agresívne sa správajúcemu pacientovi v nemocnici. Hliadka mestskej polície vykázala z areálu nemocnice 23-ročného muža. Lekárske ošetroenie nepotreboval. Na základe žiadosti zamestnanca nemocnice vykonala MsP kontrolu areálu aj 23. decembra z dôvodu nevhodného sa správania viacerých osôb.

■ Mestskí policajti vykázali opakovane spred športovej haly deti po oznámení o použití zábavnej pyrotechniky, osoby konzumujúce alkoholické nápoje vykázali opakovane spred prevádzky na Ma-

lej okružnej a tiež spred prevádzky na Ostrove.

■ Po 1.00 h 19. decembra vykázala hliadka mestskej polície zo železničnej stanice skupinu osôb, ktorá narúšala nočný pokoj počúvaním hudby cez reproduktor. Zo stanice odišli po napomenutí a po upratani priestranstva po sebe.

■ Štátne polícia žiadala mestskú políciu o zabezpečenie zdravotníkov pri ošetroení matky napadnutej jej synom. Poškodená odmietaла podať trestné oznámenie o napadnutí a tiež odmietaла lekárske ošetroenie.

■ Počas kontroly mesta spozorovala hliadka mestskej polície ležiacu osobu na verejnem priestranstve. Osoba bola vyzvaná, aby predložila doklad totožnosti, nakol'ko bola podozrivá zo spáchania priestupku podľa § 56 zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Štyridsaťštyričnásobný muž z Radobice pod vplyvom alkoholu nereagoval na žiadnu výzvu hliadky ani po predvedení na oddelenie mestskej polície. Mestskí policajti toho muža vykázali opakovane z rov-

nakého dôvodu aj z parkoviska pred nemocnicou. Vec rieši referát priestupkov a prevencie.

■ Dňa 27. decembra došlo k poškodeniu sklenej výplne dverí na predajni s potravinami na Nádražnej ulici. Hliadka mestskej polície vypočula viacero osôb, ktoré mohli pomôcť pri objasňovaní priestupku. Vecou sa zaoberá referát priestupkov a prevencie.

■ Dňa 27. decembra vo večerných hodinách preverila MsP oznamenie o poškodení tabuľky umiestnennej na drevenej zvonícke na Námestí SNP. Vo zvonícke a v jej blízkom okolí sa v čase preverenia oznamenia nachádzali deti. Hliadka mestskej polície zistila meno podozrivnej osoby zo spáchania priestupku. Zadržaný chlapec sa pokúsil o útek. Bol predvedený za pomoci donucovacích prostriedkov na oddelenie mestskej polície a vzhľadom na to, že šlo o maloletú osobu, bol na oddelenie predvolaný aj otec dieťaťa. Priestupok rieši referát priestupkov a prevencie.

Spracovala: Mária Rapková

Pohľad na mesto ponúka nová webkamera

Mesto Partizánske má prvú webkameru s priamym prenosom. Nainštalovaná je na veži Kostola Božského Srdca Ježišovho a jej „pohľad“ smeruje na Park Jana Antonína Baťu a Námestie SNP.

Webkamera bola osadená ešte na jar, testovanie bolo spusťené v októbri a do prevádzky bola daná až pred Vianocami. „Všetko bolo treba premyslieť, jej umiestnenie a pripojenie do internetu, dodržanie platnej legislatívy a pod. Miesto sme hľadali takmer 3 roky. Najprv mala byť inštalovaná na výškovej, ktorá sa zbúrala, potom na budove mestského úradu, ale nakoniec sme jej našli miesto na kostolnej veži. Nie je to ideálne, lebo večer

a v noci do nej svietia reflektory, ktoré osvetľujú kostol, ale cez slnečný deň je to úžasný pohľad,“ uviedol Partizánčan Martin Znášik, autor tejto myšlienky. **Live kameru nájdete na webovej stránke** www.partizanske.info, **v sekcií Infoservis. Kamera zachytáva okolie bez prestávky.** V zmysle pravidiel GDPR sú snímané okná domácností najbližšieho bytového domu prekryté čierou farbou.

Dôležité pri inštalácii webkamery boli rozhovory s ľuďmi, ktorí v tejto oblasti vedia pomôcť. „Pri sprevádzkovaní webkamery nám nezíštie veľmi pomohol Marián Mudrík, zároveň musím spomenúť aj Juraja Benadu, Miroslava Ščúryho a, samozrejme, dekanu farnosti Partizánske – mesto Vladimíra Farkaša, ktorý podporil myšlienku inštalácie kamery na veži kostola,“ menoval Martin Znášik ľudí, ktorí sa podieľali na rea-

lizácii tohto projektu. **V blízkej budúcnosti je cieľom doplniť kameru o meraňie teploty a ďalších veličín súvisiacich s počasím, aby boli informácie na webovej stránke komplexné.** Zároveň sa plánuje aj inštalovanie ďalšej webkamery v meste, miesto na jej osadenie ešte nie je presne určené a jeho výber si bude opäť vyžadovať rozhovory s kompetentnými a dôkladnú prípravu.

(mš), foto: Juraj Benada

V dolinááách...

spieva vo svojej známej piesni Karol Duchoň a pokračuje: *ľudia nemajú zamknuté brány, majú tam srdcia čisté a vľúdne ako prúdy riek.* Keď sa človek prejde po Partizánskom, hlavne v častiach mimo veľkých sídlisk a centra, stretáva sa skôr s opakom. Brány rodinných príbytkov sú zamknuté, okolo niektorých domov a záhrad stojia vysoké, niekedy až dvojmetrové ne-

priehľadné múry, alebo sú popri plote nasadené aspoň husté tuje. Na stenách a garážach býva namontovaných plno kamier (zatiaľ známy rekord v našom meste je až sedem na jednom dome). Keď večer prechádzate ulicami, fotobunky na niektorých rodinných domoch vás okamžite zaregistrujú a automatika si na vás posveti silným reflektorm. S čistotou a vľúdnosťou súdc tieto opatrenia povedzme nesúvisia, ale zrejme súvisia s prehnaným strachom o svoj majetok alebo so stra-

chom o narušenie prísne chráneného súkromia. Čo mi čo majú okoloidúci nazerať cez plot do záhrady? Čo ich má zaujímať, či trávim voľné popoludnie opaľovaním sa, grilovaním lososov alebo kúpaním sa vo svojom bazéne? Na môj pozemok predsa nesmie preniknúť nielen cudzia noha, ale ani žiadnen náhodný pohľad... Ja však stále verím, že zamknuté brány automaticky neznamenajú aj zamknuté srdcia.

M. Agiová

Les nie je smetisko

Všetci tí, ktorí vstúpia na územie lesa, by mali automaticky rešpektovať nepísané zákony prírody. A jedným z nich je i to, že odpadky do nej nepatria. Svoje o tom vedia aj mladí ľudia – dobrovoľníci, ktorí sa starajú o Baťove traily. „Je nám jasné, že určití ľudia nikdy nepochopia, že čo si do lesa prinesú, majú si aj odniesť. Možno si zvykli, že to po nich vždy upraceme. Možno si ani neuvedomujú, že zahodiť plechovku od energetáku len tak vedľa trailu je čistá absurdita. A možno je to celé o zle nastavenom systéme vo vzdelení a nedostatočnej výchove v prístupe k prostrediu, prírode, ľahko povedať,“ rozhorčene poznámenali na svojej faceboovej stránke. K tomu, aby bolo možné udržiavať v tejto lokalite čistotu a poriadok, prispelo aj mesto Partizánske, oddelenie životného prostredia MsÚ a Technické služby mesta, ktorí poskytli nádoby na odpadky a tiež zabezpečujú odvoz odpadu. „Stále sme optimisti a veríme, že sa ľudia postupne zmenia. Udržujte čistotu, nielen na trailoch, všade,“ dodali na Facebooku.

(sč), zdroj a foto: FB Baťove traily

UDIALO SA V REGIÓNE

PARTIZÁNSKE

Pribudli originálne portréty

V závere minulého roka pribudli na paneloch na Nitrianskej ceste nové grafitové portréty známych športovcov, o ktorých Partizánčania pred niekoľkými rokmi rozhodli hlasovaním v ankete. Od decembra tak mesto „zdobí“ lyžiarka Petra Vlhová, horský cyklista Filip Polc a atlét a sprintér Ján Volko. Autorom bol opäť Peter Ustinov, ktorý sa okrem panelových portrétov zaslúžil napríklad aj o maľbu Jána Amosa Komenského na stene Základnej školy na Malinovského ulici. „Teší ma, že myšlienka, s ktorou som prišiel, sa ujala a skrášlila zdevastované betónové panely, o ktoré sa železnice nestarali. Dúfam, že potešia aj cestujúcich. Onedľa pribudne ešte jeden portrét športovca,“ napísal na sociálnej sieti primátor mesta Jozef Božík.

(kj), foto: FB Chceme zmenu v Partizánskom

PARTIZÁNSKE

Padli za obeť vandalom

Zdá sa, že ani nový rok sa nezaobídze bez vandalov, ktorí ničia verejný majetok. Tentokrát im padli za obeť odpadkové koše vo viacerých častiach mesta v blízkosti rieky Nitry. Ako povedal poslanec MsZ v Partizánskom Michal Trčo, zničené smetné nádoby si všimli obyvatelia v prvých januárových dňoch: „*Vandali zničili koše pri záhradkách na Luhoch, pri chodníku smerom z valu k hale, ako aj pri tenisových kurtoch.*“ Žiaľ, problémy s vandalismom vznikajú pomerne často, na sídlisku Šípkov počas minuloročného leta skončila smetná nádoba dokonca v samotnej rieke. „*Takto si ničíme to, čo bolo urobené pre nás, pre to, aby sme mali čistejšiu hrádzu rieky Nitry. Ľudia by si mali viac aj takéto veci vážiť,*“ skončila poslanec.

(kj), foto: Mária Bielešová

PARTIZÁNSKE

Ocenili zásluhy hasičov

Že členovia Dobrovoľného hasičského zboru mali v Partizánskom v roku 2020 plné ruky práce, asi netreba nikoho presvedčať. Od marca boli v dôsledku pandémie nového koronavírusu v plnom nasadení, dezinfikovali verejné priestranstvá a dlhé mesiace aj detské ihriská. Ich pomoc bola potrebná aj počas spoločného stretnutia v závere minulého roka. „*Samospráva disponuje združmi na to, aby sa posilnilo zázemie dobrovoľních hasičov, taktiež sme sa rozhodli prevziať všetky poplatky za energie v ich priestoroch,*“ uviedol Jozef Božík. Ako milé prekvapenie dobrovoľní hasiči darovali primátorovi zarámovanú spoločnú fotografiu ako spomienku na spoločný boj s pandémiou.

(kj), foto: MTP

Vo veži chynorianskeho kostola je osadených päť zvonov

V kresťanskom prostredí patria zvony k duchovnému a kultúrnemu dedičstvu každého národa a cirkvi, používané na posvätné účely, zvolávajúce k bohoslužbám a vyzývajúce k modlitbe, oznamujúce tiež čas, príchod vzácnych hostí i ohlasujúce nebezpečenstvo, požiar, povodeň, zahájajúce búrky, víchrice a pri iných početných príležitostiach, ktoré sa dotýkajú našich životov. Sú pamätníkmi našej národnej minulosti, súčasťou náboženského života a národného kultúrneho majetku.

Prvýkrát sa Chynorany (Hyrenouch) spomínajú v listine kráľa Bela IV. z roku 1243 v súvislosti s vlastníctvom majetkov tunajších šlachticov. Písomné pramene z mladšieho obdobia zachytávajú existenciu dvoch kostolov, ktoré v obci stáli pred výstavbou súčasného Kostola Nanebovzatia Panny Márie, ktorý je postavený na základoch staršieho chrámu z prelomu 15. – 16. storočia a v ktorého blízkosti boli objavené základy ešte staršieho gotického kostola, spomínaného už v roku 1397. Plienenie húsitov v 15. storočí a turecké výboje v 17. storočí spôsobili postupne zánik oboch sakrálnych stavieb, boli zničené. Pozoruhodným faktom je, že farnosť Chynorany bola v prvej tretine 17. storočia administratívne súčasťou Nitrianskeho archidiakonátu v rámci Ostrihomskej diecézy. Svedčí o tom skutočnosť, že 16. apríla 1630 sa na národnej synode v Trnave za predsedníctva cisára Ferdinanda II. a kardinála Petra Pázmaňa (1570 – 1637) za Nitriansky archidiakonát zúčastnil Štefan Szöllösi, farár z Chynorian (Hynoran). Po smrti kardinála sa však Chynorany vrátili a boli inkorporované do Nitrianskej diecézy. Čo sa týka zničených kostolov, treba kvítovať, že Chynoranci jeden z nich dokázali obnoviť (vtedy Kostol Narodenia Kráľovnej anjelov) a veriacim slúžil až do výstavby súčasného barokového kostola, postaveného na jeho mieste v druhej polovici 18. storočia. Na re realizácii stavby mal veľkú zásluhu aj chynoriantsky rodák Ján Terlandai, ktorý financoval výstavbu veže (1760), tak je uvedené na kríži týčiacom sa na jej vrchole). Letopočet bol zistený pri nevhodnej fixácii kríža v roku 2012. Zaujímavosťou ale je, že prvé vežové hodiny (vtedy ešte slnečné) v predstihu zaobstaral a financoval nitriansky kanonik František Hajnovič už v roku 1729, dva roky pred svojím úmrtím. Práce spojené s výstavbou kostola boli zavŕšené až v roku 1787 jeho slávnostným požehnaním, o dva roky sa uskutočnilo jeho konsekrácia.

Zobrazenie patrocinia na zvone Nanebovzatia Panny Márie

Výrobná kartuša zo zvona Nanebovzatia Panny Márie

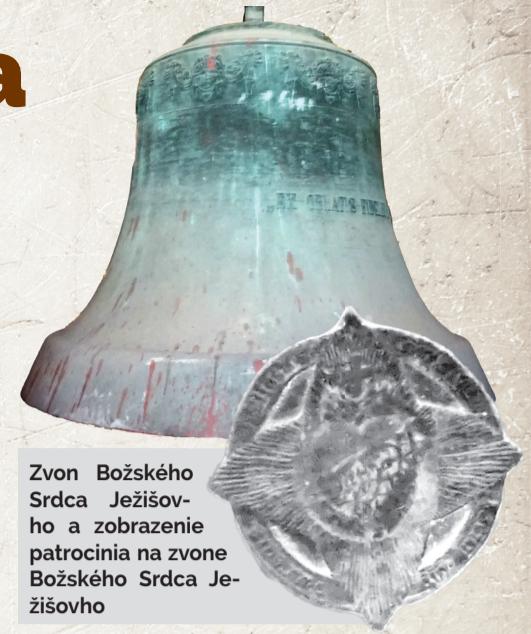
HLAVNÝ OLTÁR JE VZÁCNOŠŤOU V REGÍÓNE

Súčasnú podobu nadobudol kostol v roku 1908 pristavením dvoch bočných lodí a 8. novembra 1907 bol opäťovne posvätený (počas účinkovania Ignáca Wohlanda). Vnútorná výzdoba kostola je zväčša dielom významného umeleckého rezábára hornej Nitry, Jozefa Sziklaia z Novák, o ktorom sme písali v č. 34/2020 našich novín. Práve hlavný oltár Nanebovzatia Panny Márie v Chynoranoch patrí medzi prvé monumen-tálnejšie práce v regióne horného Ponitria. Je redukovanou realizáciou kresbového návrhu bez uvedenia lokalizácie, ktorý sa zachoval v Siklajovej pozostalosti. V Chynoranoch sa realizoval len jeden pári bočných ník s postavami uhorských kráľovských svätcov (svätý Imrich, svätý Štefan). Oltár v hodnote 10-tisíc zlatých venoval miestny obyvateľ Juraj Marko.

Mons. Ján Terlandai, cirkevný hodnostár, náboženský spisovateľ (*1708 v Chynoranoch

– †1770 v Nitre), filozofiu a teológiu študoval v Nitre, Trnave a Viedni, kde dosiahol doktorát. Po vysviacke za knaza pôsobil ako kaplán v Trenčíne, neskôr ako farár v Púchove, v roku 1748 prešiel do Ilavy. Počas tohto pôsobenia ho vymenovali za kanonika nitrianskej kapituly, neskôr za biskupského vikára, pápežského prepošta a rožňavského biskupa. V roku 1765 sa stal knihovníkom kapitulskej bibliotéky v Nitre.

Informácie o bývalých zvnoch vo vežiach chynorianskeho kostola sú veľmi strohé, spomínajú sa v kanonických vizitáciách, ale údaje sa obmedzujú iba na ich počet a hmotnosť. V najstaršej zachovanej vizitácii z roku 1714 sa uvádzá, že kostol mal dve veže. Väčšia bola murovaná a mala tri zvony. Jeden zvon vážil šesť centov, druhý mal tri centy a tretí mal hmotnosť jeden cent. Nad svätyňou bola postavená vežička so zvonom s váhou 50 libier. Aj viaceré ďalšie vizitácie z novšieho obdobia, napríklad z roku 1767, kedy bola dostavaná veža obnoveného kostola, sa zvonom venujú iba okrajovo. Vizitácia z roku 1912 však spomína už päť zvnoch. **Dodnes sa v obci tradujú smutné okamihy, keď sa z veže zhadzovali zvony pre potreby armády počas 1. svetovej vojny. Keď dávali dolu pred zrakmi plačúcich Chynorancov najväčší zvon, kanonik Mons. Ignác Wohland (*1860 Handlová – †1955 Chynorany) nešťastný bedákal: „Kérem, kérem („Prosím, prosím“), ten nedávajte dolu, ten je 650-ročný!“**

Zvon Božského Srdca Ježišovho a zobrazenie patrocinia na zvone Božského Srdca Ježišovho

(„Svätá Mária nanebovzatá“ Oroduj za nás.), na opačnej strane: „**EX OBLATIS FIDELIUM SUM FUSA 1926.**“ („Z darov veriacich odliat 1926.“)

Stredný je zvon Božského Srdca Ježišovho (2491) so symbolickým vyobrazením patrocinia zvona (trňová koruna obopínajúca srdce, z ktorého vystupuje kríž a lúče), pod ním je text: „**EX OBLATIS FIDELIUM IN ADORATIONEM SSMI CORDIS JESU SUM FUSA 1926**“ – „Z darov veriacich k úcte Božského (Najsvätejšieho) Srdca Ježišovho odliat 1926.“ Na opačnej strane, okrem kartuše výrobca a čísla, nie je odliaty žiadny text.

Najmenším zo zvnoch (č. 2492), odliatých v roku 1926, je zvon s patrocinom svätého Šimona, apoštola, jeho vyobrazenie nie je na zvone odliaté. Text v štyroch riadkoch v strede driebu: **OBLATIS VID. ANNAE MAGDOLEN HONORI / STI. AP. SIMONIS ET MEMORIAE IN BELLO MORTUI / SUI DILECTI FILII SIMONIS DICATA. / 1926** (Darovala vdova Anna Magdolenová na počesť svätého Šimona, apoštola, a pamiatku vo vojne padlého milovaného syna Šimona. / 1926)

Simon Magdolen, narodený 23. októbra 1894 v Chynoranoch, otec Antonín, matka Anna, rodená Hatalová, v čase narodenia rodina obývala dom č. 18. Šimon bol úradne vyhlásený za obeť I. svetovej vojny k 31. decembru 1918 pod č. M2/39-9 (miesto úmrtia neznáme).

Posledným, piatym zvonom vo veži farského kostola, je umieračik, dar Jozefa Bezák. Je najmenším zvonom vo veži, nemá výzdobu, písma na nom je vložené (nevystupujúce, negatívne). Pátriadkový text na zvone: **EX OBLATIS / JOSEPHI BEZÁK (266) / IN HONOREM / STI. JOSEPHI PATRONI / MORI MUNDORUM PROCURATA.** (Daroval Jozef Bezák /266/ k úcte svätého Jozefa, pátróna zomierajúcich. / číslom domu, ktorý darca obýval)

Oktáv Winter (*1882 Broumov, Česko – †1950 Nemecko), zvonolejár, po vyučení v remesle odliat v roku 1899 svoj prvý zvon. V roku 1903 bol ocenený Obchodnou živnostenskou komisiou, svoje majstrovstvo v odlievaní zvnoch naplno rozvinul po I. svetovej vojne, kedy nastal obrovský dopyt po zvnoch ako náhrad za zrekvírované zvony. V roku 1922 postavil v rodisku

novú zvonolejársku dielňu, svoje výrobky dával do celého bývalého Československa, ale aj do viacerých krajín Európy. Po II. svetovej vojne musel ako Nemečec opustiť republiku (bol vysídlený) a v nemeckom meste Strass pokračoval v činnosti až do svojej smrti.

Text a foto: Peter Múčka
Autor vyjadruje podávanie p. Ľudovítovi Košíkovi za vzácné poskytnuté informácie. Zdroj info v prek.: Gembický – Lunga. Pamiatková ochrana zvonov na Slovensku, 2014

Kostol Nanebovzatia Panny Márie v Chynoranoch

Zvon zasvätený svätému Šimonovi, apoštolovi

Pre mnohých zábava, pre zoo nočná mora

Počas silvestrovských osláv dopadli do areálu Národnej zoologickej záhrady v Bojniciach dva balóny šťastia. Prvý do výbehu oryxov juhoafrických, len pár metrov od budovy karantény, na druhom podlaží ktorej je umiestnený sklad objemových krmovín, teda sena.

V tejto budove sa nachádzajú aj ubikacie pre ustanovenie afrických kopytníkov, ako sú oryx juhoafrický, zebra Hartmannovej, antilopa vrana, vodárka jeleňovitá, kudu veľký a pakón modrý. Druhý balón „šťastia“ spadol do vonkajšieho výbehu slonov afrických, ktorý je súčasťou najväčšej investície bojnicej zoologickej záhrady v jej histórii. Bolo veľkým šťastím, že oba nedopadli do skladov objemových krmovín alebo na iné horľavé materiály v areáli a nespôsobili požiar. Obavy zamestnancov zoo sú namiestne, napoko rovnaký balón šťastia spôsobil pred rokom obrovskú tragédii v Nemecku. Pri požiari pavilónu opíc v zoologickej záhrade v západonemeckom meste Krefeld zahynuli viac ako tri desiatky zvierat vrátane orangutanov, goríl a šimpanzov. Požiar spôsobil 60-ročná žena z Krefeldu a jej dve dospelé dcéry, ktoré na Silvestra vypustili päť lampiónov šťastia, ktoré do oblakov vynáša horec vzduch zo zapálenej parafinovej náplne. Práve tieto lampióny dopadli na pavilón opíc a spôsobili jeho požiar. Pritom v Nemeckej spolkovej republike je púštanie balónov šťastia zakázané.

Dopadnutý lampión šťastia vo výbehu slonov

Pyrotechnika pôsobí stresujúco

Ďalším problémom, ktorým čelia zoologické záhrady, chovateľské zariadenia či domáce zvieratá, sú ohňostroje, svetlice, raketky, petardy a iná zábavná pyrotechnika. Tá spôsobuje každoročne zvieratám, nielen v zoologických záhradách, veľký stres a úzkosť. Väčšina ciavcov a vtákov má niekoľkonásobne lepší sluch ako ľudia, a preto ohňostroje, delobuchy a petardy spôsobujúce nad-

merný a náhly hluk vnímajú veľmi citlivu. **Vystresované zvieratá v šoku zo svetla a veľkého hluku unikajú do bezpečia, pričom často dochádza ku kolíziám na cestách, v prípade vtákov k nárazom do budov či elektrického vedenia.** Stres môže spôsobiť aj rôzne choroby, ako sú diabetes, srdcovocievne, psychické ochorenia alebo ochorenia tráviaceho systému. Negatívne dopady silvestrovských osláv na životné prostredie stoja za zváže-

nie. Traumatizujúce okamihy počas výbuchov prežívajú deti, starí i chorí ľudia a všetky zvieratá. Mnohým z nich spôsobujú zdravotné ťažkosti.

Nahromadený odpad nekončí v separačných nádobách. Životné prostredie je zanášané drobnými útržkami rôznych zložiek, ako kartón, plast či drevotrieska. Niektoré z komponentov sa menia na prachovú chemickú zmes a dopadajú späť na zem a do širšieho okolia. Znečistené ovzdušie je atakované prachovými časticami, tzv. PM10 a PM2,5, chemickými látkami, ako sú oxid siričitý a oxid dusičitý a ťažkými kovmi, ktoré sa rozptylom dostávajú do pôdy, podzemných vôd a riek. Môžu byť namerané aj zvýšené hodnoty chloristanov. Zhoršuje sa smogová situácia. Hrozba vzniku požiarov sa zvyšuje predovšetkým nedbalou a neodbornou manipuláciou. **Zoo tiež upozorňuje, že zákon zakazuje ohňostroje a iné svetelné a zvukové efekty v národných parkoch a iných chránených územiah.**

Príroda je nám oporou aj v tomto náročnom období, preto kej pristupujme citlivu, rozumne a s rešpektom.

Text a foto: Jaroslav Slašťan
– Národná zoo Bojnice

Zelené aktivity župy pokračujú

V oblasti zvyšovania povedomia obyvateľov kraja o environmentálnej zodpovednosti pôjde viac financí na vzdelávanie semináre a prednáškovú činnosť.

Pre enviroaktivity v roku 2021, spadajúce pod projekt Zelená župa, boli na poslednom krajskom zastupiteľstve v minulom roku schválené finančné prostriedky v celkovom objeme takmer 170-tisíc eur. Smerovať budú na aktívnu podporu činností realizovaných v rámci environmentálnych projektov, a to formou poskytnutia grantov zo schémy Zelené oči. Okrem toho sú finančie určené na organizovanie vzdelávacích seminárov, na propagáciu či zabezpečenie hodnotiteľskej činnosti predkladaných projektov. V porovnaní s prechádzajúcim obdobím sa zvýšili výdavky na podporu enviroaktivít. „Dôvodom je navýšenie objemu finančných prostriedkov určených na prednáškovú činnosť realizovanú na základe memoranda o spolupráci medzi Trenčianskym samosprávnym krajom a Včelárskym ekologickým spolkom Slovenska,“ uviedol Martin Macíček, poverený riadením Oddelenia životného prostredia a územného plánovania Úradu TSK. Dodal tiež, že v rámci memoranda sa partnerské strany dohodli aj na spoločnom vyvýjaní aktivít smerujúcich do oblasti environmentálnej výchovy a vzdelávania, ako aj zlepšovania stavu životného prostredia. „Okrem toho kraj v tomto roku pristúpi k realizácii zámeru zakúpiť pozemok pre vybudovanie Krajského centra environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu v Trenčíne, a to v predpokladanom objeme 60-tisíc eur,“ dodal Martin Macíček. Pôjde pritom o stredisko environmentálnej výchovy, ktoré bude poskytovať služby pre školy, firmy, samosprávu či verejnosť. Jeho zriadenie vyplýva z Krajskej konceptie environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvety v Trenčianskom kraji.

TSK (210009)

Z pera milovníka prírody a fotografa Ivana Kňaze:

Úprimné mlynáriky

Vstupujem do otvorenej krajiny, chápem túto krásu ako zrkadlo slnečného jasu, kde zohráva hlavnú rolu spleť bylín, kríkov, ďahavých ostružín. Je to šat otvorenej krajiny, svetlé plochy a v nich sú tmavšie škvarky vďaka zelenému a hnedočervenému sfarbeniu okolitého prostredia. Vidím a vnímam, že tmavé partie na svetлом podklade sú rozložené do množstva škvŕn, čiaročiek a pásikov.

Do tichej, mŕkvej, prostorakej svetlej krajiny odrazu zletia motýle. Ale aké? Sú všetky svetlé, biele, s tma-vými škvarkami, pásikmi a čiaročkami, celkom také ako krajina, ako ich vlast, v ktorej teraz žijú. Je to motýlia čeľaď mlynárikov (Pieridae). U nás ich máme dvadsať druhov. Všetky majú obidva páry krídel široké, zvyčajne biele, u žltáčikov sú žlté. Na hlave im vidíme veľké holé oči a kyjačkovité tykadlá. Mlynáriky sa veľmi dobre v prírode pozorujú. Sú úprimné. Nie sú plaché, dobre ich v teréne vidieť, nepreletujú na veľké vzdialenosť a zaujmavé je aj sledovanie, ako sa jednotlivé druhy triedia, pravdepodobne podľa pačhu, ktorý svedčí o tom, ako presne a podivuhodne účinkuje. Samička mlynárika rezedového sedela v poraste a zrejme vyžarovala príjemný pach pre samčeka. Odrazu letel okolo samec mlynárika žeruchového, pach ho v prvom momente zlákal, no keď už bol asi jeden meter od samičky iného druhu, pozrel sa jej do očí, prudko sa otočil a vyletel preč do výšky. Skoro by sa bol oklamal...

Niekteré mlynáriky poletujú po svetline na rúbanisku, len tak bez záuj-

mu jedného o druhého. Vtedy si človek uvedomuje možno skutočnosť, že samičky nevydávajú pach stále, ale až potom, keď sú už dostatočne vyvinuté. U mlynárika repkového samička dlho posedáva na zemi, veľmi pomaly preletuje z machu do trávy a keď som prišiel na to miesto na druhý deň, ešte tam bola. Pomyšľ som si, že dospevia a až na tretí deň začala žiť plnohodnotným životom, pustila pach do éteru a hľa, samček bol pri nej. Keď je čas párenia mlynárikov, v povetri je to ako v snehovej chumelici. Biele motýle sú ako veľké vločky snehu, lebo tmavé škvarky, ktoré majú niektoré druhy, na letiacich motýľoch nevidieť. Je to nádhera, krásna krajina, keď sa v lete vznášajú biele vločky. Samičky zvyčajne znášajú vajíčka na malé kôpkypky, na spodné časti listov živnej rastliny. Húsenice sú zelené v rôznych odtieňoch a majú len kratučké chípky. Pomerne dosť rýchlo sa rozmnôžujú, majú dve až tri pokolenia v roku.

Ale aj tak, všetky druhy, ktoré žijú v určitej lokalite, nelietajú stále nepretržite celý deň. Žltáčik ranostajový, ktorý tiež patrí medzi mlynáriky,

sa nevolá preto ranostajový, že vstáva zavčasú rána, ale že jeho húsenica sa stravuje na rastline ranostaji. Ale zo skúsenosti už viem, že na lietanie a párenie, vyhľadávanie partnera samičkou, majú počas dňa vymedzené určité hodiny. Samička ožije a vysíla pachové signály najčastejšie od svitania do siedmej hodiny ráno. Žltáčik rašetiakový má denný režim

zameraný skôr na popoludnie a lieta až do neskôr večerných hodín. Môže to súvisieť aj s tým, ako sa mi to javí, že samček vydáva pachové signály od piatej hodiny pôvečer do zotmenia. Vtedy, v tomto čase, je tento druh najaktívnejší.

Mlynárik rezedový má až tri pokolenia v období od apríla do októbra. Je to ležérny pomalý motýlik. Jeho

rozmnožovací cyklus je však na naše pomery veľmi rýchly. Pozoroval som, ako sa samček, ktorý preletoval z rastliny na rastlinu, nervózne otáčal, tykadlami sa poklonoval k zemi, objavil kuklu a v nej musela byť určite samička, ktorá sa mala každú chvíľu vyliahnuť, ale už z kukly vysiela pachové signály. Samček takto čaká na nevestu ešte pred vyliahnutím z kukly.

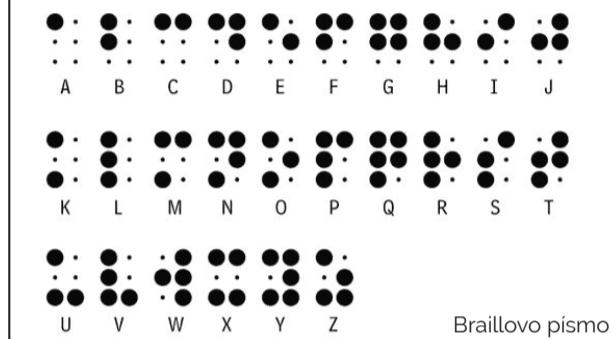
Najmenší je mlynárik hrachorový, lieta pomaly ako snehová vločka, trepotavo nízko nad porastom. Na bielem podklade krídel samičky vidieť zreteľne tmavšie žilky, v ktorých sú uložené pachové žľazy. Samička pri trepotavom lete rozprášuje pachové signály po okolí a samčeky sa idú pojasť, aj dva – tri letia za ňou. Môže si takto vyberať. Kedô potom zosadla samičku na rastlinu, priletel k nej samec a predával jej spermatozoón – samie pohlavné bunky. Druhý samec zatiaľ čakal na príležitosť. Kým samica vajíčka z prídavného zariadenia oplodnila a zniesla ich na rastlinu, priletal k nej ďalší nápadník. Tak teda, to je moja milá nevesta, dásas s každým, ktorý pribehne...

Text a foto: Ivan Kňaze

Nová éra pre nevidiacich

Myšlienkom systému písma pre slepých sa začal zaoberať ako 12-ročný. Prvá verzia bola zhodená v roku 1929. Reč je o francúzskom tvorcovi celosvetovo uznaného slepeckého písma.

Louis Braille sa narodil ako zdravé dieťa 4. januára 1809. Keď mal tri roky, utrpel úraz. Nešťastne spadol v otcovej dielni, kde si vyplchol oko šídlom. Infekcia, ktorá sa dostala aj do zdravého oka, spôsobila, že Louis oslepol. Rodičia ho učili vnímať svet prostredníctvom hmatu a čuchu. Nerobilo mu problém navštěvovala bežnú základnú školu, pretože bol nadpriemerne inteligentný a mal úžasné pamäť, rovnako bol aj manuálne zručný. Ako 10-ročného ho na odporúčanie učiteľa dali na ďalšie štúdiá do Národného ústavu pre mladých slepcov v Paríži. Tu sa jeho talent rozvinul v plnej mieri. So skupinou chovancov ústavu začali zlepšovať dovtedy používané slepecké písma. Pôvodný autor písma Charles Barbier de la Serre odmietol spolupracovať, a tak sa do toho Braille pustil sám. V roku 1825 sa začala nová éra vzdelávania nevidiacich. Svetu bolo predstavené Braillovo písma.

Louis pokračoval v štúdiu. V devätnásťich rokoch sa stal pomocným učiteľom. Po absolvovaní štúdia vykonával profesiu učiteľa. Medzi jeho predmety patrila francúzska gramatika, algebra, aritmetika, hra na klavíri a violončele. Tak ako mnoho iných aj on zdravím doplatil na podmienky v ústave. Budova bola studená, vlhká, disciplína veľmi prísná. V 26 rokoch sa u neho začali prejavovať príznaky tuberkulózy, ktoré boli príčinou jeho úmrta. Zomrel 6. januára 1852. Uznania sa mu však dosialo až po smrti.

V roku 2001 vyhlásila Slepčeká svetová únia dátum narodenia Louisa Braila za Svetový Braillov deň. Vychádzal zo systému zvukov, ktoré používala francúzska armáda na komunikáciu počas noci. Jednotlivé zvuky nahradil písmenami a chýbajúce znaky doplnil symbolmi. Trojvázkové Dejiny Francúzska sa stali prvou knihou napísanou v tomto písme. Nevidiaci celom svete ho v roku 1844 uznali za svoje.

(kch), zdroj: FB Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
Foto: FB Optika OKO

Súťaž o oblúbenú reštauráciu má svojich víťazov

Krajská organizácia cestovného ruchu (KOCR) Trenčín region vyhlásila ešte v novembri už štvrtý ročník oblúbenej súťaže o najlepšiu reštauráciu či kaviareň v Trenčianskom kraji za rok 2020.

Celý mesiac mala široká verejnoscť príležitosť nominovať svoje oblúbené stravovacie zariadenie a následne od 1. decembra až do konca roka hlasovať. Z celkového počtu 3 046 hlasov pre 58 zariadení patrilo až 452 hlasov víťazovi. „Veľmi nás potešílo tohtoročný záujem o súťaž TOP GASTRO zariadenie v Trenčianskom kraji 2020. Ukázalo nám to, že napriek tomu, že gastro prevádzky nemohli využiť svoj potenciál v roku 2020 na 100%, ľudia stále vnímajú ich kvalitu, snahu a často aj kreativitu pri zvládnutí danej neľahkej situácie. Celkové množstvo hlasov bolo trikrát vyšše oproti minulému roku.“ Veríme, že tato silná podpora zákazníkov a milovníkov kvalitného jedla a občerstvenia potešila všetky nominované zariadenia,“ poznamenal predseda KOCR Trenčín region Juraj Gerlici. Vítazom s najvyšším počtom hlasov sa stala reštaurácia Street Food Kitchen s celkovým počtom hlasov 452. Na druhom mieste skončilo IVET Bistro z Trenčína so 167 hlasmi a trojicu najúspešnejších doplnila Reštaurácia Pod Babou z Omšenia so 159 hlasmi.

Všetci, ktorí sa do hlasovania zapojili, boli zaradení do zlosovania o hodnotný balík. Vítaz súťaže TOP GASTRO zariadenie Trenčianskeho kraja 2020 si ocenenie prevezme na medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu ITF SlovakiaTour vo ťvrtok 13. mája v Bratislave. Spolu s ocenením TOP GASTRO budú slávnostne vyhlásené a odovzdané aj ocenenia za rok 2020 pre TOP ubytovacie zariadenie, osobnosť cestovného ruchu, TOP inovácia v cestovnom ruchu, TOP turistický produkt a zariadenie prístupné pre ťažko zdravotne postihnutých Trenčianskeho kraja, o ktorých rozhodne odborná komisia zložená zo zástupcov oblastných organizácií cestovného ruchu.

Zdroj: trencinregion.sk

Pocta skrytá v pamätníkoch

Chodíme okolo nich každý deň, ale vieme o nich len málo. V našom novom seriáli vám prinášame príbehy pomníkov v okresoch Partizánske a Bánovce nad Bebravou, ktoré môžeme každodenne vidieť, ale aj tých, na ktoré sa už zabudlo alebo sa zláhli so zemou.

Pomník padlým hrdinom v SNP

Tento pomník je nám všetkým dobré známy. Svojou polohou, veľkosťou a majestátnosťou tvorí významnú dominantu Námestia SNP, ktorú je vidno už z veľkej diaľky. Plán vybudovať na tomto mieste pamätník siaha do roku 1945, kedy spoločnosť Baťa v národnej správe, mestska organizácia KSS a novozriadený miestny národný výbor vyhlásili súťaž o najlepší návrh na stavbu pamätníka vo vtedajších Baťovanoch. Mal sa stať dominantou otvoreného námestia a pripravou padlých

čáškovej z Prahy. Náklady na stavbu činili 5 miliónov korún a so svojou výškou 37 metrov by bol tento pamätník o 2 metre vyšší než veža baťovianskeho kostola. **Vzhľadom na vysoké náklady na realizáciu a potrebu uvoľnenia veľkej časti zelene na námestí sa od tejto možnosti ustúpilo a do popredia sa dostať návrh pomníka od akademického sochára Jozefa Kostku z Bratislavy, ktorý prezentoval pod názvom Za slobodu. Realizovať sa začal už v roku 1946, kedy bol za prítomnosti politických a vojenských špičiek v Baťovanoch uložený základný kameň.**

pracoval priamo v Partizánskom. **Unikátne je svojím posolstvom, zobrazuje stojacich a kľačiacich partizánov, ktorí súce v rukách zvierajú zbrane, ale spolu**

Jozef Kostka pri dokončovacích práciach na pamätníku priamo v Partizánskom

Odhalenie pomníka v roku 1950

obyvateľov Baťovian, ktorí položili svoje životy v bojoch počas Slovenského národného povstania. Do súťaže sa zapojilo dovedna niekoľko desiatok výtvarníkov, sochárov a architektov a ich návrhy boli prezentované na výstave, počas ktorej mohli obyvatelia Baťovian hlasovať o jednotlivých návrhoch. Spomedzi všetkých 83 nápadov vzišiel ako víťaz návrh s názvom Pravda víťazí od sochárky Viery Beránkovej-Du-

Na stavbu pomníka bolo vynaložených 400-tisíc korún. Pozostáva z betónového pylónu s nápismi „Padli synovia vlasti, aby mohla večne žiť“ a „My prácou v budovaní máme ich odkaz uchraňať“ od architekta Milana Škorupu. Na pylóne je umiestnené súsošie piatich partizánov zhotovené z pieskovca (pôvodne bola plánovaná verzia z bronzu). Súsošie pochádza priamo z dielne Kostku a na dokončovacích práciach

s nimi sú zahalení pod plachtou, a tým zosobňujú nádej na mier. Slávnostné odhalenie pomätníka sa uskutočnilo pri príležitosti 33. výročia Októbrejovej revolúcie v Rusku 5. novembra 1950 a na slávnosti bol prítomné snaď celé Partizánske. Plachtu, ktorá zakrývala pomník, snal čestný host gen. Anton Rašla. Pri príležitosti odhalenia pomätníka sa mala uskutočniť i medziokresná bežecká štafeta, ktorá však bola odvolaná. **Pamätník zdobi námestie v Partizánskom od roku 1963 už ako národná kultúrna pamiatka, a tak je tomu až dodnes. Má nám pripomínať ideálne partizány, ktorí položili svoje životy v SNP, odvahu, hrdinské činy, či dať nám možnosť spomenúť si na ich obetu.** I preto nám toto pietne miesto poskytuje priestor zamyslieť sa nad minulosťou a bojom našich starých rodíčov za slobodu.

Marek Schön

Foto: archív redakcie a OZ PHKOP

Nie sú meniny ako meniny...

... a nie je kalendár ako kalendár. Reč je v tomto prípade o tom stolovom na rok 2021, ktorý do domácností dostali Partizáncania ako darček od mesta. Ak ste si v nrom už stihli zaznačiť sviatky svojich blízkych, možno ste natrafili na to, že niektoré meniny sa presunuli na iný dátum.

A nie je to chyba, ako by vám asi prvý napadlo. Aj kalendár ide s dobou a mal by korešpondovať s celospoločenskými zmienami. Práve tie, ktoré súvisia so zaradením nových mení a so zmenami už existujúcich mení, rieši tzv. Kalendárová komisia, ktorá ich zazracováva do Oficiálneho kalendária Ministerstva kultúry SR. Naposledy, v januári 2020, boli avizované väčšie zmeny, podľa ktorých **nositelia meno Artur už neoslavujú meniny 26. novembra, ale 5. januára. Takisto Dušany, ktoré dovtedy oslavovali meniny 26. mája, majú po novom sviatok 19. júla.** Do oficiálneho kalendária bolo zaradených aj šesť nových mení – Noel (21.12.), Jonáš (12.11.), Alexia (9.1.), Zara (19.1.), Noema (21.8.) a Elisa (7.10.). Na poslednom

zasadnutí v júni minulého roka sa komisia zaoberala ďalšími podnetmi občanov a konkrétnie menami Ronald a Attila. Opäťovne bude tieto mená posudzovať na ďalšom zasadnutí.

Neobsahuje všetky mená

Kalendárová komisia je podľa informácií dostupných na stránke ministerstva kultúry zložená zo zástupcov štátnej správy, troch vybraných vydavateľstiev a jazykovedcov. Vznikla v marci 2016 a je poverená zaraďovaním krstných men do slovenských kalendárov a schvaľovaním oficiálnej podoby týchto mení. Úloha komisie vyplynula z potreby zjednotenia rozkolísanej praxe pri vydávaní kalendárov, ktorá súvisí s nedostatočnou reguláciou v tejto oblasti. Pri posudzovaní sa riadi viacerými kritériami, napr. výskytom mena v populácii, spisovnou

normou, zakotenenosťou v tradícii atď. Aj z tohto dôvodu tam nie je zahrnutých väčšina netradičných men, ktoré sa vyskytuju v slovenskej populácii.

Oficiálne kalendárium je aj súčasťou stolového kalendára Partizánske na historických fotografiách 2021. Keďže kalendárium nie je záväzné, má iba odporeúaci charakter a nie všetky vydavateľstvá ho akceptujú, jednotlivé kalendáre sa môžu lísiť a niektoré obsahujú okrem tradičných men aj nezvyčajné a zriedkavé mená, ktorých je v súčasnosti už neúrekom.

Ak sa chcete uistieť o meninách svojich blízkych, skontrolovať si ich dátumy môžete v oficiálnom kalendáriu na stránke ministerstva kultúry www.culture.gov.sk.

(mš), foto: pm

Šport

Pandemické opatrenia zasiahli aj do halovej atletickej sezóny

Najnovšie opatrenia Úradu vlády Slovenskej republiky súvisiace s rýchym nárostom ochoreni na Covid-19, ktoré vstúpili do platnosti 1. januára a budú platí do 24. januára, oddialiľ začiatok súťaží v slovenskej halovej atletickej sezóne minimálne o tri týždne. Čo nastane potom, v súčasnosti nik nevie. Všetko totiž závisí od epidemiologického vývoja a reštrikčných opatrení, ktoré budú po 24. januári v platnosti. Prvou „obetou“ súčasných sprisnených opatrení sa však stali chodecké majstrovstvá Slovenska v kategóriach juniorov, staršieho žactva a veteránov, ktoré sa mali uskutočniť 3. januára v atletickej hale Strednej športovej školy v Banskej Bystrici. Stopku dostali aj naplánované oblastné šampionáty, ktoré sa mali konáť počas uplynulého víkendu (9.-10.1.) v bratislavskej hale Elán.

„Kedže vývoj situácie nedokážeme predvídať, pripravili sme tri rôzne verzie termínovej listiny reprezentujúce aktuálny stav opatrení.

Pracovne sme ich označili červená, oranžová a zelená. V každej verzii sú uvedené základné podmienky, za akých sa podujatie môže uskutočniť,“ vysvetľoval predseda športovo-technickej komisie a člen výkonného výboru Slovenského atletického zväzu Róbert Mittermayer

a pokračoval: „Propozície budeme vydávať najskôr dva týždne pred podujatím, aby sme do nich vedení zapracovať aktuálne opatrenia. Sledujúc momentálny stav, zelená verzia terminovky s najmenej prísnymi protiepidemiologickými opatreniami sa mi javí ako najmenej pravdepodobná. Odhadujem, že zrejme sa budeme riadiť červenou alebo oranžovou verziou.“ Čo to znamená v praxi? Ak by platil najprísniešší – červený variant, v halovej sezóne 2021 by sa na Slovensku uskutočnili len štyri podujatia: 31. januára jubilejný 20. ročník mitingu Elán a v rámci neho aj seniorská a junioriská majstrovstvá Slovenska v chôdzi, 20. – 21. februára slovenský šampiónát dospelých a o týždeň neskôr (27. – 28. 2.) juniorský šampiónát. Okrem toho by sa v hale Elán uskutočnil i seniorský miting rozdaný do troch súťažných dní od 12. do 14. februára podľa jednotlivých skupín disciplín. „Všetky spomenuté podujatia by sa uskutočnili v obmedzenom režime s redukovaným počtom pretekárov, pričom prioritne by dostali šancu súťažiť najmä reprezentanti. Celkový počet osôb prítomných v hale by bol maximálne stopäťdesať. Pred pretekmi by bolo aj povinné testovanie na koronavírus

antigénovými testami,“ priblížil Róbert Mittermayer.

V jemnejšej „oranžovej“ verzii termínovej listiny by v porovnaní s „červenou“ verzou pribudli dve podujatia: 5. – 7. februára miting pre vybrané kategórie rozdaný do troch súťažných dní a 6. marca dorastenecké halové majstrovstvá Slovenska. Štart by bol opäť podmienený negatívnym antigénovým testom a v prípade atletov mladších ako osemnásť rokov aj informovaným súhlasm rodicov, pričom maximálny počet ľudí v hale by bol dvesto.

„Zelená“ verzia zahŕňa všetky slovenské šampionáty okrem veteránskeho, z pôvodnej terminovky by však vypadli oblastné a mládežnícke súťaže. Opäť platí podmienka negatívneho antigénového testu, pre pretekárov do 18 rokov informovaným súhlasm rodicov a maximálny počet ľudí v hale by bol tristo. V tomto variente by sa za istých podmienok začalo súťažiť 22. januára, čo je však takmer

nereálne. Zimnú halovú sezónu 2021 by prípadne otvoril mládežnícky miting 30. januára v bratislavskom dome Eláne.

„Pre súťaži podmienky konania súťaži a podmienky startu na pretekoch, napríklad testovanie antigénovými testami, sa môžu ešte zmeniť vždy podľa aktuálne platných nariadení a my sa im budeme prispôsobiť,“ doplnil generálny sekretár Slovenského atletického zväzu Vladimír Gubrický.

Gabriel Bogdányi, zdroj SAZ, úprava: mp

Na halovú sezónu sa pripravuje aj najúspešnejšia mládežnícka atletka Andrea Švecová z Partizánskeho, ktorá sa už posunula do kategórie junioriek

Jubilejná dvadsiata edícia čitateľskej ankety odložená

So záverom každého roku sa spájajú rôzne bilancie športových výkonov jednotlivcov i družstiev a nechýbajú ani rôzne ankety. Komisia pre podporu športu pri Mestskom zastupiteľstve v Partizánskom organizuje v spolupráci s redakciou Tempo čitateľskú anketu ŠPORTOVEC PARTIZÁNSKEHO, ktorá má za seba už devätnásť ročníkov. Do troch individuálnych vekových kategórií – do 15 rokov, od 15 do 19 rokov a nad 19 rokov – bývajú nominovaní športovci a športovky reprezentujúci Partizánske a jeho príimestské časti, ktorí sú svojím prístupom príkladom pre iných, alebo dosiahlí zaujímavé športové výkony počas uplynulého roku. Nechýbajú ani kategória kolektív, do ktorej sú rovnako nominované tie najlepšie oddiely a družstvá. Čitatelia týždenníka Tempo následne posielajú nominovaným športovcom, športovkyniam a klubom hlasy, po sčítaní ktorých sa vykryštalizuje poradie v každej z kategórií. Definitívnu bodku za čitateľskou ankietou a celým športovým rokom dáva galaprogram Večer športovcov, kde uzrie svetlo sveta a zároveň je dekorovaná prvá trojica v každej vekovej kategórii a rovnako aj najlepší kolektív. Stalo sa tak po osemkrát v tradičnom marcovom termíne v Mestskej športovej hale v Partizánskom. Galavečer, ktorého iniciátorom je primátor Partizánskeho Jozef Božík a nesie sa pod organizačnou takto kou Mestskej umeleckej agentúry, sa naposledy konal v roku 2019. Mimoriadna situácia a s ňou súvisiace zavedené opatrenia Úradom vlády Slovenskej republiky voči šíreniu pandémie koronavírusu SARS-CoV-2 však športovcom slávnostný akt v marci minulého roku zmarili. Dekorovanie športovej elity Partizánskeho za rok 2019 sa uskutočnilo až v poslednom septembrovom deň. S ruskami, bez publike a v komornej atmosfére bez sprievodného zábavného programu. Ale obradná sieň MsJ v Partizánskom napriek pre športovcov ľahkým časom nasadila slávnostnému aktu punc noblesy.

Čitateľská anketa

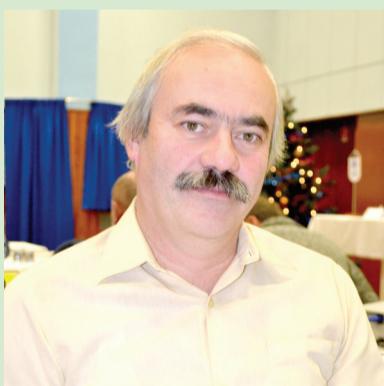

**ŠPORTOVEC
PARTIZÁNSKEHO**

Pandémia poznačila celý uplynulý rok 2020. Jej dve vlny zasadili aj športovému dianiu tvrdú ranu, ktorej následky nevie zatiaľ nikto presne zúčtovať. Už teraz je však definitívne, že jubilejná dvadsiata edícia čitateľskej ankety Športovec Partizánskeho za rok 2020, ako aj 9. ročník Večera športovcov, sa neuskutoční. Očakávané rozhodnutie potvrdili členovia Komisie pre podporu športu pri Mestskom zastupiteľstve v Partizánskom. „V diskusii členovia komisie navrhli, aby sa v roku 2021 čitateľská anketa Športovec Partizánskeho a kultúrno-spoločenská akcia Večer športovcov, kde by boli ocenení navrhnutí športovci za rok 2020, neuskutočnila. Dôvod je prozaicky, po väčšinu roka boli športové súťaže kvôli pandémii koronavírusu buď prerušené alebo úplne zrušené. Nebolo by preto možné objektívne navrhovať športovcov a kolektívy a následne hlasovať za ich výkony. Jednoducho sme sa zhodli a navrhli, aby sa Večer športovcov, ak to, samozrejme, situácia dovolí, uskutoční až v roku 2022. Zároveň predpokladáme, žeby sa uskutočnil spoločný dvojročník čitateľskej ankety Športovec Partizánskeho za roky 2020 a 2021,“ vysvetľuje Vladimír Karásek starší, predseda Komisie pre podporu športu pri Mestskom zastupiteľstve v Partizánskom, ktorá je vyhlasovateľom čitateľskej ankety. mp

Funkcionárska zmena v OblFZ Prievidza

Členovia Výkonného výboru Oblastného futbalového zväzu Prievidza (VV OblFZ) na svojom zasadnutí, ktoré sa uskutočnilo 18. decembra uplynulého roku, okrem iného zvili za podpredsedu zväzu za prievidzský okres Patrika

Marián Mikula

Patrik Mojžiš

Mojžiša. Ten je zároveň aj predsedom Trénersko-metodickej komisie v prievidzskom futbalovom zväze. Zároveň členovia VV poverili vedením Športovo-technickej komisie OblFZ Prievidza jej doterajšieho člena Miroslava Gama-

na. Dodatočná zmena sa udiala na základe listu Mariána Mikulu, ktorý sa jeho prostredníctvom vzdal oboch funkcií v OblFZ Prievidza. Stalo sa tak ešte 13. júla uplynulého roku, kedy po tridsaťich troch rokoch opustil z osobných dôvodov funkcionárske pôsobisko. V roku 1987 sa Marián Mikula stal členom Športovo-technickej komisie a v roku 1991 bol zvolený za jej predsedu. A na jednom z najdôležitejších predsedníckych postov vo futbalovom dianí zotrval až do konca súťažnej sezóny 2019/2020, ktorá bola vzhľadom na pandemickú situáciu v marci najskôr prerušená a vzápäť aj anulovaná. Funkciu podpredsedu OblFZ Prievidza za prievidzský okres zastával Marián Mikula od 16. januára 2018.

Na poslednom minuloročnom zasadnutí sa členovia Výkonného výboru OblFZ Prievidza zaobrali aj prípravou rozpočtu na rok 2021, taktiež variantami termínov dohrávok majstrovských futbalových zápasov z jesennej časti až začiatkom jarnej časti aktuálneho súťažného ročníka 2020/2021 po uvoľnení protipandemických opatrení.

Text a foto: mp

Okrem výnimiek nemôžu tímy trénovať ani v skupinách

Na Slovensku sa od 15. októbra nemôžu kvôli pandémii koronavírusu konať žiadne hromadné podujatia vrátane športových. Výnimku dostali najvyššie futbalové, hokejové, volejbalové, hádzanárske a basketbalové súťaže, ktoré môžu ďalej pokračovať, avšak bez divákov a za podmienky, že sa hráči pred zápasmi testujú. Na základe týchto opatrení sa prerušila sezóna vo všetkých ostatných súťažiach, v ktorých hlavními protagonistami sú amatérski športovci. Hoci pravdepodobnosť, že sa amatérski športovci súčasťou znova rozbehnú ešte v roku

2020, sa rýchlo blížila k nule, niektoré tímy pokračovali v tréningu. V súlade s platnými nariadeniami, to znamená v skupinách po šiestich. Teraz už nemôžu ani to. Na základe uznesenia Úradu vlády Slovenskej republiky platí od 1. januára 2021 sprisnenie obmedzenia pohybu a pobytu, čím došlo k zrušeniu niektorých výnimiek zo zákazu vychádzania. Súčasný stav platí do 24. januára. Tréningový proces a športové aktivity v kluboch sú od 1. januára 2021 zakázané! Výnimku tvoria najvyššia futbalová (Fortuna liga – muži), ho-

kejová (Tipos extraliga – muži), volejbalová (Extraliga mužov a Extraliga žien), hádzanárske (Slovanft Handball Extraliga – muži a MOL Liga – ženy) a basketbalové súťaže (Slovenská basketbalová liga mužov a Extraliga žien), vrátane II. futbalovej ligy mužov a Slovenskej hokejovej ligy. V týchto súťažiach sa tréningový proces riadi existujúcim manuálom ako doteraz, pričom na cestu na tréning a späť sa uplatňuje výnimka zo zákazu vychádzania podľa bodu B.1., bod 12. uznesenia vlády Slovenskej republiky, a to individuálne v rámci okresu, pričom individuálne tréning znamená, že okrem členov spoločnej domácnosti sa športovej aktivity nezáúčastňujú iné osoby (napríklad tréner),“ uvádzá sa v usmernení. V niektorých kluboch však nezaháľajú ani v tomto zložitom období a hráči trénujú individuálne, keďže pobyt v prírode v okrese bydliska tvorí jednu z výnimiek lockdownu. mp

Stredisko Martinky spoplatnilo parkovné

Známe a oblúbené stredisko Winter Park Martinky rozhodlo o spoplatnení parkovania na Martinských hololiach. „Cena za auto je 10 eur a platí sa jednorazovo v hotovosti pri príjede na rampe. V cene poplatku je zároveň služba, ktorá dohliadá na režim cest pri dolnej rampe, zimná údržba komunikácie v dĺžke desať kilometrov a správa parkoviska, ktorého kapacita je približne 250 áut. Vážime si, že stredisko, zjazdovky aj parkovisko využívate na individuálny turizmus. Preto vám napriek momentálnemu uzavretiu lanoviek a vlekov v rámci opatrení nariadených Úradom vlády Slovenskej republiky od 1. januára 2021 chceme poskytnúť bezpečnosť“

a komfort pri ceste na Martinské hole,“ informuje stredisko na svojej facebookovej stránke. Od 1. januára 2021 však na Slovensku platí prísny zákaz vychádzania s minimom výnimiek. Pobyt v prírode vrátane individuálneho športu je povolený len v rámci okresu. Toto obmedzenie končí uplynutím 24. januára 2021. Lyžiarske stredisko Winter Park Martinky sa nachádza v Malej Fatre priamo nad mestom Martin v nadmorskej výške 1150 – 1456 m n.m. Je známe výbornými lyžiarskymi tratami, nádhernou prírodou a výhľadom na všetky slovenské horstvá a na Martin. mp

Marek Švec podpísal prvý profesionálny kontrakt

Štvrtý celok aktuálneho súťažného ročníka futbalovej Fortuna ligy FC ViOn Zlaté Moravce získal talentovaného mladíka. Na tri roky si upísal útočníka Mareka Švecu (na foto). Sedemnásťročný rodák z Partizánskeho prichádzka k Žitave z akadémie Dunajskej Stredy, kde strávili štyri a pol roka. Futbalové gény zdiedl po svojom otcovi Marekovi, ktorý okúsil najvyššiu futbalovú súťaž mužov v dresie Prievidze pod trénerom Vladimírom Goffom. Marek junior začína s futbalom v rodnom Partizánskom v klube FK Tempo, odkiaľ sa v ôsmich rokoch presunul do mládežníckych výberov FC ViOn. Červeno-modrý dres obliekal štyri roky, aby zamieril do Dunajskej Stredy. Šíkovný zakončovateľ sa tak vrácia do známeho prostredia. „Teší ma, že sa môžem vrátiť na miesto, kde som futbalovo vyrastal. Zlaté Moravce mi v tom čase dali všetko, čo som k futbalu potreboval. Som rád, že sa s vedením a mojím manažérom Emilem Kovarovičom podarilo dohodu spečať. Ďakujem za šancu. Chcel by som sa čo najskôr presadiť do zostavy, získavať minutáž a pomáhať tímu k úspešnému výsledkom,“ uvedol Marek Švec mladší po podpisu zmluvy s účastníkom najvyššej slovenskej futbalovej súťaže. Na Žitnom ostrove sa vďaka svojmu talentu a tvrdej práci dokázal v silnej konkurencii presadiť do základnej zostavy. Na ihrisku dostával od trénerov veľkú porciu minút a získaval cenné skúsenosti. Zlatomoravčania sa s perspektívou mladíkom dohodli na trojročnom kontrakte. Pre Šveca ide o prvú profesionálnu zmluvu v kariére. „Veľmi nás teší, že prvú profesionálnu zmluvu podpísal Marek práve s naším klubom a uprednostnil nás pred svojím materinským, či inými klubmi. Vnímame to ako ocenenie našej robotty. On a jeho rodičia tak urobili aj na základe referencií, čo si nesmie riešiť. Prichádza z Akadémie DAC Dunajská Streda, kde pôsobil štyri roky. Ešte len na Silvestra mal sedemnásť rokov. Ide o veľký talent, už teraz ide o veľmi zaujímavého útočníka. Čo bolo pri transfere nesmiešne dôležité, že o hráča prejavil veľký záujem aj tréner Benkovský. Zaujímavou je, že ten ho lanárial ešte ako mládežnícky kormidelník do Trnavy, vtedy sa ale rozhodli rodičia pre Dunajskú Stredu. Teraz, po

čase, sa teda ich cesty predsa len spoja. Marek je ešte dve sezóny využiteľný prípadne aj pre dorast. Samozrejme, rátame s ním do A-tímu, kde si ho budeme pomaličky pripravovať. Vidíme v ňom v budúcnosti veľký potenciál, má na to všetky predpoklady,“ povedal generálny manažér FC ViOn Marek Ondrejka. Okrem klubovej kariéry má Marek Švec v mladom veku za sebou pomerne bohatú i tú reprezentačnú. Vo svojich začiatkoch sa z FC ViOn dostal do mládežníckeho výberu. Najčernejší dres si oblieka odmalickej. V pätnásťich rokoch si zahral prípravný súboj proti reprezentácii Slovenska do 21 rokov. V aktuálnej sezóne nastupuje pod vedením trénera Rusnáka s o rok staršími spoluhráčmi v národnom tíme do osemnásť rokov. „Ked som prichádzal do ViOn-u, tak sme si určili cestu. Chce-

me pracovať s mladými futbalistami, ktorí majú predpoklad na to, aby boli v budúcnosti lepšími a najmä dobrími hráčmi pre nás klub. Tejto cesty sa snažíme držať, preto sa skauting ubera týmto smerom. Už v lete prišla do nášho kolektívhu dvojica Marián Šmatlák a Alexandros Kyziridis. Po polroku sa k nim pridáva ďalší, mladý a perspektívny hráč s reprezentačnými skúsenosťami Marek Švec. Určite je pred nami ešte dlhá cesta. Kyziridis sa po krátkej adaptácii dokázal prepracovať do základnej zostavy. Veríme, že k nemu príbudnú ďalší,“ uzavrel hlavný tréner FC ViOn Ľuboš Benkovský. Marek Švec sa už zapojil do tréningového procesu FC ViOn od začiatku zimnej prípravy, ktorá odštartovala 7. januára.

Peter Žember/fcvion.sk, úprava: mp, foto: Jozef Bedej

Predsedu ZsFZ Ladislav Gádoší:

„Verím, že sa všetko zlé na dobré obráti“

podobných otázok. Je to absolutne na mieste. Kladú si ich malí aj velkí futbalisti, ich tréneri, vedenia klubov, fanúšikovia... Rovnako s nimi zaoberajú členovia Výkonného výboru Západoslovenského zväzu spolu s odbornými komisiemi, najmä Športovo-tehnickou komisiou. Jednoznačná odpoveď objektívne neexistuje. Pevne verím, že pandémia ustúpi a na pôde Západoslovenského zväzu budeme čo najskôr riešiť termínovú listinu,“ nádeja sa predsedu Západoslovenského futbalového zväzu Ladislav Gádoši (na foto). Spomínané neodohrané duely do 10. kola by bolo vhodné skompletizovať aspoň u mužov a dorastencov ešte pred začiatkom jarnej časti. Všetky súťaže dospelých pozostávajú zo šestnásťich účastníkov okrem V. ligy skupiny Západ, v ktorej figuruje osem zástupcov hrajúcich štvorkolovým systémom. V tejto súťaži mužstvá odohrajú celkovo dvadsaťosem kôl. Medzi mužmi naskočilo do aktuálnej sezóny celkovo stodvaďdesať dospelých tímov, ktorí v predošom ročníku ich bolo o dva viac. U dorastencov zväz koordinoval tri úrovne súťaží – III. liga, dve skupiny IV. ligy a štyri skupiny V. ligy. Tu je bilancia oproti minulým rokom markantne horšia. Do V. ligy skupiny Západ sa prihlásili iba dvaja uchádzači a ŠTK nemohla inak, ako dvojicu prihlásených zaradiť do V. ligy skupiny Juh. Dorastenecké ligy začali so sto siedmidimi mužstvami (dve sa odhlásili), z ktorých deväťdesiatdva tímov patrilo pod staršiu kategóriu U19 a iba päťnásť pod U17. Oproti vlnajšku ZsFZ eviduje úbytok až trinásťich dorasteneckých kôl. Čo sa týka žiakov, Športovo-tehnická komisia mala na starosti chlapčenské kategórie U13, U15 a dievčenskú kategóriu do 15 ro-

kov. Pozitívom je, že nastal nárast, keďže túto sezónu bojuje o umiestnenia osemdesaťosem klubov, pričom vlni bolo o osiem menej. Družstev žiačok je päť, vlni boli štyri. V súťažiach prípraviek je prihlásených šesťdesať šesť kôl, pričom v kategórii U9, osemnásť v U10 a dvadsať v U11. V minulom súťažnom ročníku zápolilo päťdesiatpäť tímov prípravky. „Pri pohľade na čísla je bolo napísal úbytok dorasteneckých tímov. Zároveň nás veľmi teší fakt, že nám výrazne stúpli počty v jednotlivých kategóriách žiakov a prípraviek. Pred začiatkom súťažného ročníka Športovo-tehnická komisia schválila dvadsaťtri spoločného druzstiev v kategórii mládeže v súťažiade súťažným poriadkom článok 28/4-7. Počas jesennej časti bolo podaných celkovo tristodeväťdesať jeden žiadostí o striedavý štart hráča v kategórii mládeže v zmysle súťažného poriadku článok 28/8 – 10. Z nich bolo zamietnutých deväťdesiatdva podaní, tridsaťosemkrátky žiadostí o päťdesiatštiri razy systémom,“ hodnotí predsedu Športovo-tehnickej komisie Tibor Révay. Vzhľadom na to, že sa v jesennej časti odohralo len desať kôl, ŠTK navrhuje upraviť termínovú listinu jarnej časti tak, aby sa súťaže začali 28. februára jedenásťtym kolom. Chýbajúce zápasy do 10. kola v kategórii dospelých a dorastu by sa mali odohrať na ihriskách s umelou trávou príbežne do 28. 2. 2021.

„**Za predpokladu, že to situácia dovolí a že futbalové kluby nájdú hráči priestor aj na ihriskách s umeľou trávou, respektive na vlastných ihriskách, to môžeme zvládnuť.** V prípadoch odohratia majstrovských stretnutí na umelých trávach je Západoslovenský futbalový zväz

pripravený kompenzovať organizátorovi stretnutia finančné náklady. Závisíto to však nebude len od februárového a marcového počasia... Jar nebude ľahkou prechádzkou. Ak do toho dáme veľa energie, súdržnosti, kolegiality, spolupatričnosti, vzájomného pochopenia a rešpektu, spolu to zvládнемe,“ tvrdí predsedu ZsFZ Ladislav Gádoši, ktorý sa na záver obzrel za uplynulým rokom: „**Futbalový rok 2020 nám všetkým v prvom rade poskytol úplne iný pohľad na svet. Veci, ktoré boli niekedy samozrejmé, dnes už, žiaľ, nie sú.** Výborným príkladom sú diváci na tribúnach. Práve pre týchto ľudí sa robi amatérsky futbal a hráči často na úkor zamestnania alebo rodiny trénujú, aby sa cez víkend blyslí čo najlepším výkonom. Postupne sa nútene diváci vytratili z hľadísk a zainteresovaní by boli vôbec radi, keby mohli za prísnych opatrení dohrať rozbehnuté ročníky. Na jar sa nám to nepodarilo a jednohlasným vyjadrením regiónov sme súťaže zastavili a anulovali. Na sklonku uplynulého roka sme sa dostali do podobnej situácie, no pevne veríme, že v tomto roku sa budeme znova radať z futbalového zápolenia. Musíme podotknúť, že prvoradé je a vždy bude zdravie nás všetkých. I preto sme počas aktuálnej súťažnej sezóny čo i len pri podozrení na vírusové ochorenie v tímech odložili viač ako osemdesať zápasov v rámci Západoslovenského futbalového zväzu. Ak to situácia dovolí, chceme do konca februára dohrať do desiateho kola mužské a dorastenecké ligy a následne sa vrhnúť na jarnej časti. Som veľký optimista a preto veríme, že sa všetko zlé na dobré obráti.“

Dzdroj: ZsFZ, úprava: mp

Vavro zostáva v Laziu

Spojenie slovenského futbalového reprezentanta Denisa Vavra (na foto) s Lazio Rím už dlhši čas nevykazuje známy spokojenosť oboch strán. O služby dvadsaťtyročného stopéra z Partizánskeho prejavil záujem FC Janov, kam mal odísť na hostovanie. Ako informovali talianske médiá, súčasťou dohody oboch klubov o hostovanie Vavra do konca súťažnej sezóny mala byť aj opcia na trvalý prestop za 15 miliónov eur. Odchovanec FK Tempo Partizánske absolvoval v Janove lekársku prehliadku, tá však nedopadla podľa predstáv. Počas nej mu objavili trhlinu v mäkkom tkanive v slabinách a Vavro tak nadalej zostáva v Lazio Rím. Podľa portálu thehazard.com však bude vedenie Lazia hľadať ďalších záujemcov o služby slovenského reprezentanta. Nadalej sa nevylučuje ani FC Janov, keďže rokovania oboch klubov pokračujú.

Denis Vavro prestúpil do Lazia Rím z FC Kodaň v júli 2019 za 10,5 milióna eur. V aktuálnom súťažnom ročníku sa však objavil v zostave Lazia iba v jednom zápasе proti Sampdorii Janov, aj to len na 31 minút. V lige majstrov neodohral ani minútu. V uplynulej súťažnej sezóne 2019/2020 bol na tom rodák z Partizánskeho o došť lepšie. V Serii A sa zapojil do diania v jedenáctich zápasoch a odohral v nich spolu 318 minút. V pohárovej Európe pridal šest zápasov, v ktorých pobudol na trávniku 517 minút.

mp

Tkáč skončil v FC ViOn

FC ViOn Zlaté Moravce nepredĺžil zmluvu s dvadsaťtrojčinným útočníkom Vladimírom Tkáčom (na foto), ktorá mu vypršala na konci roka 2020. „*Vladovi dākujeme za jeho odvedené služby. Do ďalšej kariéry mu želáme čo najpevnnejše zdravie a veľa úspechov.*“ uvádzá sa na webstránke FC ViOn Zlaté Moravce. Rodák z Partizánskeho sa rozlúčil s mužstvom od Žitavy po dvoch rokoch. Odchovanec FK Tempo Partizánske sa s FC ViOn Zlaté Moravce dohodol pred štartom jarnej časti v súťažnej sezóne 2018/2019. Dokopy nazbieraný vo Fortuna lige sedemnásť štarov, v ktorých sa v jednom prípade radoval z presného zášahu. Stalo sa tak 16. marca 2019 v domácom stretnutí so Senicou, v ktorom v 92. minúte vstiel výtazný gól na 3:2. V minulom ročníku si väzne poranil koleno. Po takmer roku sa vrátil do futbalového kolotoča zápasov v najvyššej slovenskej futbalovej súťaži mužov. V konkurenčii Filipa Balaja sa však do zostavy trénera Ľuboša Benkovského nedokázal

výrazne prepracovať. Nastupoval sporadicky ako striedajúci hráč. „*Chcem sa podakovať za pekné chvíle, ktoré som vo ViOn-e strávil. Do tímu som prišiel pred dvomi rokmi, ked sme zachraňovali ligu. Nás ciel' sa podarilo splniť. Ďalší polrok sme dokonca bojovali o prvú šestku. Neustále to ide v klube smerom hore, čo je veľké pozitívum. Ďakujem trénerom, majitelovi, paní upratovačkám, kuchárom a v neposlednom rade mojim skvelým spoluhráčom,*“ rozlúčil sa z FC ViOn Vladimír Tkáč, ktorý je v momentálnej, pre športovcov v hektickej dobe zataľ bez klubového angažmánu: „*Zatiaľ nemám nič konkrétné, všetko výrazne brzdí táto zložitá situácia. Jednou z možnosti je aj návrat do FK Tempo. Zatiaľ trénujem individuálne.*“

mp, zdroj: fcvion.sk